

Forest Stewardship Council®
FSC® Poland

FSC® NATIONAL STANDARD OF FOREST MANAGEMENT

FSC National Standard of Forest Management in Poland
FSC-STD-POL-01-01-2013-Poland Natural and Plantations EN

Title:	FSC National Standard of Forest Management in Poland
Reference code of the document:	FSC-STD-POL-01-01-2013-Poland Natural and Plantations EN (Approved)
Scope:	Country (Poland)
Approval:	1st August 2013
Contact:	FSC Polska, al. Wojska Polskiego 25/906, 65-950 Zielona Góra sekretariat@fsc.pl

Forest Stewardship Council, A.C. All rights reserved. No part of this work covered by the publisher's copyright may be reproduced or copied in any form or by any means (graphic, electronic or mechanical, including photocopying, recording, recording taping, or information retrieval systems) without the written permission of the publisher.

Contents

1. Preface.....	4
2. Introduction to FSC Standard	10
3. Context	10
4. Hierarchical framework	11
5. Notes on interpretation of indicators	12
PRINCIPLE 1: COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES.....	13
PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES.....	15
PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS- not applicable in Poland.....	16
PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS	17
PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST.....	20
PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT	22
PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN	31
PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT	33
PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS	35
PRINCIPLE 10. PLANTATIONS.....	36
Annexes.....	41

1. Preface

1.1. About FSC

FSC is an independent, non-governmental, not for profit organization established to promote the responsible management of the world's forests. It provides standard setting, trademark assurance and accreditation services for companies and organizations interested in responsible forestry. Products carrying the FSC label are independently certified to assure consumers that they come from forests that are managed to meet the social, economic and ecological needs of present and future generations. FSC maintains representation in more than 80 countries.

For further information, please visit: www.fsc.org

1.2. Descriptive statement of the Standard Setting Group

According to FSC mission the nature of FSC Forest Management standards , Standards Development Group shall have three separate chambers representing social, environmental and economic interests, with at least two representatives in each chamber, and equal number of people (or equal weighting) in each chamber.

A minimum of 2 representatives per chamber are required, but more can be added, so long as the decision making is balanced between the 3 chambers. The resume should give brief details of their background and knowledge of the FSC system (training in forest stewardship standards development from FSC may help meet this requirement).

The Standards Development Group shall make its decisions by consensus, defined as general agreement in favor of a proposal, plus the absence of a sustained objection to the proposal.

List of members of the committee that prepared the standard

Environmental	Economic	Social
Name: Oleg Sanocki	Name: Robert Knysak	Name: Marian Kociołek
Organization: PKE(Polish Ecological Club Lubuski District)	Organization: SPL (Association of Forest Entrepreneurs)	Organization: NSZZ Solidarność (Solidarność Union Trade)
Resume: 8 years experience within FSC Poland, environmental background due to involvement in national and international project, known local activist in lubuskie county.	Resume: 12 years FSC experience, Forestry University degree, owner of the forest service company, member of the Association of Forest Entrepreneurs, member of the Board of European Network of Forest Entrepreneurs, part-time ex-employee of the FSC NI in Poland (to cover the administration work).	Resume: 40 years of professional as a forestry worker, member of the Forestry Workers Union, employee of the State Forest Organization. Since 8 years he has been FSC Poland member.

List of key consultants and advisers who assisted the Standard Development Group

Name of Expert Team	Members	List of documents (T of R, work plan, documents produced)
Tomasz Markiewicz	RDSF Poznan (Regional Directorate of State Forest)	Assistance as technical advisor during whole process of standard setting/revision
Urszula Zabrocka	DGFS (General Directorate of the State Forest Organization)	Assistance as technical advisor during whole process of standard setting/revision
Additionally two expert meetings were organized to clarify technical aspects of most critical indicators.	11.12.2008 – meeting with 7 experts participating 9.04.2009 (20 participants)	

Consultative Forum (set during the standard development in 2010):

Interest	Organization/Individual	Contact details
a) Economic interests:		
Owners/managers of large and medium sized forests	The Regionale Directorate of State Forest in Gdansk RDLP w Gdańsku / Andrzej Skulski	ul. Ks. Rogaczewskiego 9/19, 80-804 Gdańsk sekretariat@lasy.gdansk.gov.pl
	The Regionale Directorate of State Forest in Torun RDLP w Toruniu / Jerzy Bargiel	ul. Mickiewicza 9 87-100 Toruń rdlp@torun.lasy.gov.pl
	The Regionale Directorate of State Forest in Szczecinek RDLP w Szczecinie / Kazimierz Pawłowski	ul. Słowackiego 2, 70-965 Szczecin, rdlp@szczecin.lasy.gov.pl
	The Regionale Directorate of State Forest in Radom RDLP w Radomiu / Piotr Kacprzak	ul. 25 Czerwca 68 26-600 Radom rdlp@radom.lasy.gov.pl

Interest	Organization/Individual	Contact details
	Poddebice Forest District Nadleśnictwo Poddębice	ul. Targowa 3, 99-200 Poddębice poddebice@lodz.lasy.gov.pl
	Dynow Forest District Nadleśnictwo Dynów/ Adam Pilch	Jakłów 2 36-065 Dynów dynow@krosno.lasy.gov.pl
	Lobez Forest District Nadleśnictwo Łobez	ul. Bema 15 73-150 Łobez lobez@szczecin.lasy.gov.pl
	Trzebiez Forest District Nadleśnictwo Trzebież	Zalesie 1 72-004 Tanowo trzebiez@szczecin.lasy.gov.pl
	The Regionale Directorate of State Forest in Białystok RDLP w Białymstoku / Zdzisław Szkiruć	ul. Lipowa 51; 15-424 Białystok rdlp@bialystok.lasy.gov.pl
	Turek Forest District Nadleśnictwo Turek / Jerzy Sosiński	ul. Chopina 70 62-700 Turek jerzy.sosinski@poznan.lasy.gov.pl
	Koscian Forest District Nadleśnictwo Kościan / Ewa Naparty-Baczyńska	Kurza Góra, ul. Gostyńska 89, 64-000 Kościan, koscian@poznan.lasy.gov.pl
	Międzychód Forest District Nadleśnictwo Międzychód	Przedlesie 12 64-400 Międzychód międzychod@szczecin.lasy.gov.pl
	Przedbórz Forest District Nadleśnictwo Przedbórz / Arkadiusz Sikorski	ul. Konecka 50 97-570 Przedbórz przedborz@lodz.lasy.gov.pl
	The Regionale Directorate of State Forest in Zielona Góra RDLP w Zielonej Górze / Anna Niemiec	ul. Kazimierza Wielkiego 24a 65-950 Zielona Góra RDLP@zielonagora.lasy.gov.pl
	Bolewice Forest District Nadleśnictwo Bolewice	ul. Świebodzińska 9 64-305 Bolewice bolewice@szczecin.lasy.gov.pl
	Zagań Forest District Nadleśnictwo Żagań	ul. Żarska 14 68-100 Żagań Zagan@zielonagora.lasy.gov.pl

Interest	Organization/Individual	Contact details
	The Regionale Directorate of State Forest in Olsztyn RDLP w Olsztynie	ul. Kościuszki 46/48 10-959 Olsztyn rdlp@olsztyn.lasy.gov.pl
	Bureau for Forest Management and Geodesy BULiGL Zielona Góra	ul. Kazimierza Wielkiego 24a 65-950 Zielona Góra wp.zgora@poznan.buligl.pl
	Forest Research Institute Instytut Badawczy Leśnictwa / Kazimierz Zajączkowski	Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej nr 3, 05-090 Raszyn
b) Social interests of:		
Forest workers	An Trade Union of forest workers Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa NSZZ "Solidarność" / Czesław Czochra; FSC NI Member (Social)	ul. J. Słowackiego 2, 70-964 Szczecin
	Polish Forest Society Polskie Towarzystwo Leśne Radom / Bogdan Gieburowski FSC NI Member (Environmental)	ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3 02-362 Warszawa
Indigenous Peoples	Not applicable in Poland (there is no indigenous people in Poland)	
c) Environmental interests relating to:		
Biological diversity	The League for Nature Protection in Zielona Gora Liga Ochrony Przyrody (Zielona Góra)	Piękna 24 65-223 Zielona Góra
	University of Rzeszow, Faculty of Biology and Agriculture Uniwersytet Rzeszowski /Andrzej Bobiec	Wydział Biologiczno-Rolniczy, ul. Ćwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów a_bobiec@univ.rzeszow.pl

Interest	Organization/Individual	Contact details
	Polish Society For The Protection of Birds (OTOP) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków/ /Krystyna Stachura-Skierczyńska FSC NI Member (Environmental)	ul. Odrowąża 24 05-270 Marki k. Warszawy biuro@otop.org.pl
	The League for Nature Protection in Krakow Liga Ochrony Przyrody Kraków / Tadeusz Stanowski	ul. Krakusa 8/12 31-162 Kraków stanowski.tadeusz@op.pl
	Naturalist's Club Klub Przyrodników / Paweł Pawlaczyk FSC NI Member (Environmental)	ul. 1-Maja 22 66-200 Świebodzin pawpawla@wp.pl
Water	Naturalist's Club Klub Przyrodników / Paweł Pawlaczyk FSC NI Member (Environmental)	ul. 1-Maja 22 66-200 Świebodzin pawpawla@wp.pl
	University of Rzeszow, Faculty of Biology and Agriculture Uniwersytet Rzeszowski /Andrzej Bobiec	Wydział Biologiczno-Rolniczy ul. Ćwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów a_bobiec@univ.rzeszow.pl
	Polish Society For The Protection of Birds (OTOP) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków/ /Krystyna Stachura-Skierczyńska FSC NI Member (Environmental)	ul. Odrowąża 24 05-270 Marki k. Warszawy biuro@otop.org.pl
Soils	Naturalist's Club Klub Przyrodników / Paweł Pawlaczyk FSC NI Member (Environmental)	ul. 1-Maja 22 66-200 Świebodzin pawpawla@wp.pl
	University of Rzeszow, Faculty of Biology and Agriculture Uniwersytet Rzeszowski /Andrzej Bobiec	Wydział Biologiczno-Rolniczy ul. Ćwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów a_bobiec@univ.rzeszow.pl

Interest	Organization/Individual	Contact details
	Polish Society For The Protection of Birds (OTOP) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków/ /Krystyna Stachura-Skierczynska FSC NI Member (Environmental)	ul. Odrowąza 24 05-270 Marki k. Warszawy biuro@otop.org.pl
Ecosystems and Landscapes	The League for Nature Protection in Zielona Gora Liga Ochrony Przyrody (Zielona Góra)	Piękna 24 65-223 Zielona Góra
	Naturalist's Club Klub Przyrodników / Paweł Pawlaczyk FSC NI Member (Environmental)	ul. 1-Maja 22 66-200 Świebodzin pawpawla@wp.pl
	University of Rzeszow, Faculty of Biology and Agriculture Uniwersytet Rzeszowski /Andrzej Bobiec	Wydział Biologiczno-Rolniczy ul. Ćwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów a_bobiec@univ.rzeszow.pl
	Polish Society For The Protection of Birds (OTOP) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków/ /Krystyna Stachura-Skierczynska FSC NI Member (Environmental)	ul. Odrowąza 24 05-270 Marki k. Warszawy biuro@otop.org.pl
	The League for Nature Protection in Krakow Liga Ochrony Przyrody Kraków / Tadeusz Stanowski	ul. Krakusa 8/12 31-162 Kraków stanowski.tadeusz@op.pl

1.3. Standard scope

The document FSC-NSTD-FM-PL t may be applied within all forests and forest types located in Poland. Some indicators are only applicable for either small and/or low intensity managed forests (SLIMF), medium size or large forest management operations (FMO) or a combination of them. For the purpose of this standard the thresholds for SLIMF, medium and large FMO-s are as following:

Small and Low Impact Management Forests (SLIMF FMO-s):

- A) FMO-s managing forest area below 500 ha (one or homogenous forest ownership),

- B) FMO-s where the rate of harvest is less than 20% of mean annual increment and total annual harvest is less than 5000 cbm,
- Medium size FMO-s: FMU-s managing forest area of 500 to 10 000 hectares (one or homogenous forest ownership)
 - Large size FMO-s: FMU-s managing forest area over 10 000 hectares (one or homogenous forest ownership)

1.4. Background information on the standard setting process (As stated in the Standard Developments Group proposal, terms of reference and work plan as developed to FSC-STD-60-006)

On 25th of November 2005, after 5 years of development, the first draft of FSC national standard was approved by the FSC Poland members. First draft of Polish standard was submitted for accreditation in spring 2006. Nevertheless due to formal requirements and ongoing revision of international FSC standards, the national standard was not considered by the Accreditation Committee in FSC IC Bonn.

Meanwhile almost 7 million hectares of Polish forests were certified in FSC system according to internal standards of certification bodies.

Due to the differences in internal standards applied during FSC certification in Poland in 2007 and 2010, certification bodies were requested by the General Director of FSC IC to adjust their standards to the draft version of the standard approved by The General Assembly of FSC Poland.

2. Introduction to FSC Standard

2.1. Purpose

The standard presents the required principles, criteria and indicators, based on which auditors of certification bodies shall assess the forest management in Poland in FSC system..

FSC forest management standard consists of 10 Principles and 56 Criteria established on international level. Standard is complemented by the indicators established on national level in order to meet the local context and adjust international standard to local conditions.

Principles and criteria together with locally designed set of FSC accredited indicators are perceived as national standard of FSC FM.

3. Context

3.1. General description of the geographical area covered by the standard

Based on the data compiled in *Report on the condition of forests in Poland in 2012*, forests cover nearly 30% of the territory of Poland (9 163 800 ha). The majority of the Polish forest area is covered by lowlands, but in the southern parts of the country it gradually changes through upland to mountainous terrain.

The species composition consists mostly of coniferous trees prevail (approx. 70%), with Scots pine (*Pinus sylvestris*) as dominant species (approx. 60%). Average age of the stands equals 56 years old.

Most of the forest area (77%) is managed by The State Forests National Forest Holding (State Forests NFH) on behalf of the Polish State Treasury. The area of these forests exceeds 7.5 million hectares.

Within the country there are 17 Regional Directorates and 430 Forest Districts of State Forests National Forest Holding. The area of private forests exceeds 18%. The remaining forest area (3%) is managed by the National Parks or other public units.

Main certificate holders FSC FM/CoC in Poland are Regional Directorates of State Forests.

3.2. Associated documentation referenced in the standard (including f.e. FSC document, other FSC accredited forest stewardship standards, legislation and other relevant documents)

FSC STD 01 001 V4 0 EN FSC Principles and Criteria
FSC-STD-60-006 Process requirements for the development and maintenance of National Forest Stewardship Standards
FSC STD 20 002 V 3-0 EN Structure, content and local adaptation of Generic Forest Stewardship Standards
FSC STD 01 003 V1 0 EN SLIMF Eligibility Criteria
FSC STD 01 003a EN SLIMF eligibility criteria addendum 2008 02 13
FSC STD 01 002 Glossary of Terms
FSC-GUI-60-001 Guidance on the interpretation of FSC Principles and Criteria to take account of small scale and low intensity
FSC-GUI-20-200 EN FSC Guidelines for Certification Bodies 2005
FSC POL 30 401 EN FSC certification and ILO Conventions 2002
FSC POL 20 002 EN Partial Certification of large ownership
FSC-GUI-30-004 EN FSC Guidance on Interpretation of Principles 2 and 3
FSC GUI 30 001 V2 0 EN FSC Pesticides Policy Guidance 2007
FSC GUI 30 001a V1 0 EN Approved derogations for use of 'highly hazardous' pesticides
FSC POL 30 001 EN FSC Pesticides policy 2005
FSC PRO 01 004 V2-2 EN Processing pesticide derogation applications
FSC POL 30 602 EN FSC Interpretation on GMO
FSC ADV 30 901 EN Interpretation of Criterion 9-2
FSC ADV 31 001 EN Interpretation of C10-9

4. Hierarchical framework

The national standard is structured as a hierarchy of the principles, criteria and associated indicators. Compliance with the FSC standard shall be determined by evaluating observed forest management performance of certified unit in compliance to specified indicators.

Compliance of forest management with the standard

The basis for the evaluation of forest management in Poland in compliance with the FSC standard is the set of indicators compiled in FSC-NSTD-FM-PL document "National Standard of Forest Management in Poland".

In case of identification any nonconformity of forest management operation with the requirements of this document, the nonconformity is notified in the certification report and is classified as either minor or major non-compliance.

The description of the nonconformities and the procedure of giving Corrective Action Requests (CARs) can be found in the document FSC-STD-20-007 *Forest Management Evaluations*

Basis for the document

This standard is a document approved by the National Standard Committee in FSC IC Bonn. Since the date of its publication, i.e. 20.01.2014, it shall be the normative document for the FSC FM certification in Poland.

5. Notes on interpretation of indicators

If the indicator requires the procedure or documented system, it is also required that the documented procedure or system is implemented and an appropriate person has been appointed to be responsible for the the implementation. When the indicator refers to a system or procedure, it is assumed that it is the responsibility of the certification body to verify if the procedure or system is implemented.

Contractors are additionally included in the indicator, if the indicator assumes different requirements for the organization's employees and contractors.

In cases that there are specified additional requirements referring only to a particular type of forest (e.g. Small and Low Intensity Forest Management – SLIMF) appropriate annotation is added.

The means of verifying indicators shall be considered as normative.

Romuald Roman
dr Piotr S. Mederski
Marian Kociołek
FSC Poland Board

Związku Stowarzyszeń na Rzecz Odpowiedzialnego Leśnictwa 2012-2015

PRINCIPLE 1: COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES

Forest management shall respect all applicable laws of the country in which they occur, and international treaties and agreements to which the country is a signatory, and comply with all FSC Principles and Criteria.	
Criteria	Indicators
<p>1.1. Forest management shall respect all national and local laws and administrative requirements</p>	<p>1.1.1. FMU shall meet all national, state/provincial and local applicable laws <i>Interview with authorities, controlling bodies, stakeholders and field inspection</i></p> <p>1.1.2. <u>Large</u> FMU-s: access to relevant legislative documents shall be available in the head office and for staff <i>Office inspection</i></p> <p>1.1.3. Non compliance with legislation shall be recorded, documented and corrective actions implemented. <i>Inspection of documents, consultation with authorities, controlling bodies and staff interview</i></p> <p>(Refer to Attachment 1 List of the national and local forest laws and administrative requirements which apply in the country or region in which the standard is to be used)</p> <p>1.1.4. If any non-compliances with legal or administrative requirements have been identified by the enterprise or by third parties in the previous five years, they shall have been documented by the enterprise, were promptly corrected, and effective action has been taken to prevent their recurrence. <i>Inspection of documents, consultation with staff and controlling bodies</i></p>
<p>1.2. All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes and other charges shall be paid.</p>	<p>1.2.1. Forest managers and owners shall have documentation confirming on-time payment of any prescribed fees, royalties, taxes and other charges. <i>Review of the accountancy procedures and financial documents</i>When</p> <p>1.2.2. When discrepancies arise, the enterprise shall have full documentation of corrective actions that had been taken and with recommendation considering corrective measures. <i>Documents inspection, confirmation from tax office, staff and stakeholder interviews</i></p>
<p>1.3. In signatory countries, the provisions of all binding international agreements such as CITES, ILO</p>	<p>1.3.1. <u>Medium and Large</u> FMU-s: The Forest Manager shall be aware of the international binding agreements and corresponding national regulations, and they manage in forest according to above. <i>Staff interview</i></p> <p>1.3.2. FMU shall meet all obligations resulting from binding</p>

<p>Conventions, ITTA and Convention on Biological Diversity, shall be respected.</p>	<p>international agreements such as CITES, ILO Conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity. <i>Review of documents, field inspections</i></p>
<p>1.4. Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of certification, on a case by case basis, by the certifiers and the involved or affected parties.</p>	<p>1.4.1. Perceived conflicts between laws and present standard shall be recorded by the Forest Manager. <i>Documents review, interview with forest managers</i></p> <p>1.4.2. Any conflicts identified between FSC requirements and the law shall be resolved through consultation between the FSC certifier, Forest Manager and the Polish FSC National Initiative. <i>Documents review. Interview with forest managers</i></p>
<p>1.5. Forest management areas should be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorized activities.</p>	<p>1.5.1. <u>Medium and Large FMU-s</u>: FMU shall have a monitoring system for illegal harvesting, settlement and other unauthorized activities with formal documented periodic inspections. <i>Documents inspection</i></p> <p>1.5.2. Illegal harvest, settlements and other unauthorized usage shall be reported to the responsible authorities. <i>Review of documents</i></p> <p>1.5.3. The forest manager shall take legal measures to prevent illegal usage of the forest area or natural resources, poaching and unauthorized illegal timber extraction. <i>Inspection of documents, field visits</i></p>
<p>1.6. Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to adhere to the FSC Principles and Criteria.</p>	<p>1.6.1. Large FMU-s shall follow the document FSC-POL 20-002 (2000) for partial certification <i>Review of compliance to FSC policy.</i></p> <p>1.6.2. Forest managers shall declare long-term commitment to adhere to the FSC Principles, criteria and indicators in writing. <i>Inspection of documents</i></p>

PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS AND RESPONSIBILITIES

Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.	
Criteria	Indicators
<p>2.1. Clear evidence of long-term forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights, or lease agreements) shall be demonstrated.</p>	<p>2.1.1. Forest Manager shall provide legal documents proving its rights of ownership and/or long-term management of the forest area. <i>Documents inspection, ownership and land register review, interview with third parties that have made the custom use rights available.</i></p> <p>2.1.2. Property borders shall be marked or otherwise clearly delineated (e.g. follow natural boundaries). <i>Field and maps inspection</i></p>
<p>2.2. Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.</p>	<p>2.2.1. The legal or customary tenure or traditional use rights of local communities or other interested parties shall be identified and respected. <i>Inspection of documents, interview with staff and local stakeholders</i></p> <p>2.2.2. <u>Medium and Large FMU-s:</u> shall ensure that local communities have access to the forest for collection of Non-Timber Forest Products (NTFP) such as berries and mushrooms for own use. <i>Interview with local communities</i></p> <p>2.2.3. Forest Management planning shall respect management impact on resources providing base for fulfilment of indicators 2.2.1.and 2.2.2. and is consulted with interested parties. <i>Inspection of forest management plan</i></p> <p>2.2.4. Where communities have delegated control of their legal or customary tenure or use rights, or part thereof, this shall be confirmed by documented agreements and/or interviews with the representatives of local communities. <i>Interview with local communities representatives, documents review</i></p>
<p>2.3. Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be</p>	<p>2.3.1. Records shall be maintained of disputes over tenure and use rights. <i>Inspection of documents</i></p> <p>2.3.2. FMU shall not continue its activities that had caused the dispute unless the dispute is solved in a way accepted by all parties. <i>Inspection of documentation, field visits</i></p> <p>2.3.3. An effort shall be made to achieve agreement or</p>

<p>explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests will normally disqualify an operation from being certified.</p>	<p>consent. <i>Interview with stakeholders</i></p> <p>2.3.4. In the case of a dispute related to the tenure claims and use rights of local communities, there shall be a mechanism to resolve the dispute which has been mutually agreed. <i>Inspection of documents, interview with representatives of all involved parties</i></p>
--	--

PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS- not applicable in Poland

The Indigenous peoples are defined as: "The existing descendants of the peoples who inhabited the present territory of a country wholly or partially at the time when persons of a different culture or ethnic origin arrived there from other parts of the world, overcame them and, by conquest, settlement, or other means reduced them to a non-dominant or colonial situation; who today live more in conformity with their particular social, economic and cultural customs and traditions than with the institutions of the country of which they now form a part, under State structure which incorporates mainly the national, social and cultural characteristics of other segments of the population which are predominant" (Working definition adopted by the UN Working Group on Indigenous Peoples).

According to this definition, there aren't any indigenous groups in Poland. Poland is located in the centre of Europe, which has been crossed by numerous communication and merchant trails since historical times. Thus, the territory of Poland has been subjected to continuous processes of colonization, migration and settlement of different tribes and social groups. Some of these groups have significantly influenced the evolution of Polish nation, but none of them can be considered as indigenous, as they have always been mixing with other groups of peoples, who had settled down beforehand. Moreover, all inhabitants of the territory of Poland nowadays have equal status and rights and are part of modern social life.

Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.	
Criteria	Indicators
<p>3.1. Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.</p>	<p>Not applicable in Poland</p>
<p>3.2. Forest management shall not threaten or diminish, either</p>	<p>Not applicable in Poland</p>

directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples.	
3.3. Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in cooperation with such peoples, and recognized and protected by forest managers.	Not applicable in Poland
3.4. Indigenous peoples shall be compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free and informed consent before forest operations commence.	Not applicable in Poland

PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKERS' RIGHTS

Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well-being of forest workers and local communities.	
Criteria	Indicators
4.1. The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given	<p>4.1.1. There is no evidence of discrimination of local communities, regarding hiring, promoting, dismissal, remuneration and employment-benefits. <i>Interview with employees and local community.</i></p> <p>4.1.2. FMU shall guarantee that wages of employees, contractors and sub-contractors meet or exceed the</p>

<p>opportunities for employment, training, and other services.</p>	<p>minimum requirements on remuneration as stipulated in the document PONADZAKŁADOWY UKŁAD ZBIOROWY PRACY DLA PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWEGO GOSPODRSTWA LEŚNEGO LASY PAŃSTWOWE. <i>Interview with employees, contractors and subcontractors.</i></p> <p>4.1.3. There is no evidence of limiting access to educational forest functions or other services such as leisure and tourism. <i>Interview with employees and local stakeholders</i></p>
<p>4.2. Forest management should meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families.</p>	<p>4.2.1. Forest service shall be conducted by entities which guarantee and implement regulations regarding safety and quality of work conditions environmental protection and techniques, according to existing law. <i>Inspection of documents (e.g. forest companies licences), fields visits</i></p> <p>4.2.2. Health and safety equipment including helmet, high visibility vest/jacket, safety boots, safety trousers shall be used in the field. All staff has access to first aid kit. Any person entering currently logged site shall wear a helmet and high visibility vest. <i>Field visit, interview with contractors</i></p> <p>4.2.3. Staff working at heights (climbing trees) shall be trained in safety procedures and tree climbing, and shall use safety equipment. <i>Interview with appropriate staff, document review</i></p> <p>4.2.4. Staff members performing particularly dangerous tasks, such as debris removal after storm, logging of large trees and tree climbing, shall never work alone. <i>Staff interview, field inspection</i></p> <p>4.2.5. Workers shall be instructed and they know procedures in case of accident fire, oil or chemicals spill; or any other situation that may cause health or life threat as well as harm to the work environment. <i>Staff interview</i></p> <p>4.2.6. FMU shall conduct regular checks to ensure that all safety procedures are applied in the field, and technical equipment is appropriate to the specific tasks performed. <i>Document review, interviews with staff, field visits</i></p> <p>4.2.7. <u>Large and medium FMU-s</u>: FMU shall maintain a control system, which allows systematical identifying potential dangers and immediately undertaking necessary actions.</p>

	<p><i>Documents inspection, field visits</i></p> <p>4.2.8. <u>Large and medium FMU's</u>: FMU shall apply a system for improving staff qualifications, health and safety in the workplace, as well as ensuring implementation of modern forestry techniques and technology. <i>Documents inspection, staff interview</i></p>
<p>4.3. The rights of workers to organize and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labor Organisation (ILO).</p>	<p>4.3.1. All workers shall have the right to organize and join trade unions of their choice. They will not be discriminated because of that. <i>Interview with employees</i></p> <p>4.3.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: Collective bargaining with trade unions representatives shall be carried out in good faith and proceedings negotiations shall be conduct with best efforts to achieve an agreement. <i>Interview with trade union representatives, inspection of negotiation documents</i></p> <p>4.3.3. Employees of FMU shall be kept informed about business developments which affect their social situation and salary. Forest Manager supports and keeps records about consultation with employees. <i>Review of documentation, interview of employees without attendance of their supervisors</i></p>
<p>4.4. Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups (both men and women) directly affected by management operations.</p>	<p>4.4.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: Forest Managers shall have a system for enabling participation of local communities and interested stakeholders (both men and women) in the management planning process. <i>Analysis of documents</i></p> <p>4.4.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: Forest Managers shall consult and keep records of any stakeholders' (men and woman) concerns and requests followed by relevant FM's responses. <i>Documents review, interview with stakeholders</i></p> <p>4.4.3. <u>SLIMF-s</u>: Forest Managers shall conduct and keep record of stakeholders' consultations regarding social, social-economic and cultural values that might be affected by the scale of forest management. <i>Interview with stakeholders, review of assessment documents</i></p>
<p>4.5. Appropriate mechanisms shall be employed for resolving</p>	<p>4.5.1. Forest Managers shall take action to prevent cases of loss or damage caused by forestry activities to local community resources. <i>Documents review, interview with local community,</i></p>

<p>grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources, or livelihoods of local peoples. Measures shall be taken to avoid such loss or damage.</p>	<p><i>interview with FMs</i></p> <p>4.5.2. FMU shall apply a complaint solving system including consultations in order to reach the agreement (in terms of property loss, health and property damages or law infraction). <i>Documents review, interview with local community, interview with FMUs</i></p> <p>4.5.3. Fair compensation shall be offered in the case of any loss or damage caused by the forest enterprise and affecting the legal or customary rights, property, resources or livelihoods of local people. <i>Ispection of documents, interviewes with local people</i></p>
---	---

PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST

<p>Forest management operations shall encourage the efficient use of the forest's multiple products and services to ensure economic viability and a wide range of environmental and social benefits.</p>	
<p>Criteria</p>	<p>Indicators</p>
<p>5.1. Forest management should strive toward economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity of the forest.</p>	<p>5.1.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: Forestry revenue shall be sufficient to cover forest management expenses, e.g. management planning, road maintenance, silvicultural treatments, long-term forest health, growth and yield monitoring, and investments for maintaining biological productivity of forest. <i>Review of documentation (e.g. financial reports, annual accounting)</i></p> <p>5.1.2. FMU shall provide evidence of active involvement in fundraising for improvement of social and environmental functions of forests. <i>Inspection of documents</i></p>
<p>5.2. Forest management and marketing operations should encourage the optimal use and local processing of</p>	<p>5.2.1. Considering local and regional economic needs, a wide range of high quality forest products shall be produced and introduced to the local market. <i>Interview with forest managers inspection of documentation</i></p>

<p>the forest's diversity of products.</p>	
<p>5.3. Forest management should minimize waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources.</p>	<p>5.3.1. The system of existing and planned forest roads, bridges, and logging trails shall be appropriate to the scale and intensity of management operations and shall take into account environmental constraints. <i>Document and field inspections</i></p> <p>5.3.2. Forest Manager shall use techniques of harvesting and transport that limit damages in forest resources, and shall monitor these damages. <i>Document and field inspections</i></p> <p>5.3.3. Harvested and processed wood and/or products processed on-site shall be transported from the forest before any deterioration occurs. <i>Field visits, inspection of documents</i></p> <p>5.3.4. Removal of unused biomass shall be minimized; branches and bark pieces remain in the forest, as far as possible, and whole tree harvesting shall not be practiced. <i>Field visits</i></p>
<p>5.4. Forest management should strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product.</p>	<p>5.4.1. Forest Manager's marketing policy and sale procedures shall consider needs of local market. <i>Inspection of documents (sales statistics). Interviews with local processors</i></p> <p>5.4.2. Forest Manager shall strive to diversify the forestry products where it is economically justified. This refers to diverse wood and NTF products including non-material services like tourism, leisure activities and education. <i>Inspection of documents</i></p>
<p>5.5. Forest management operations shall recognize, maintain, and, where appropriate, enhance the value of forest services and resources such as watersheds and fisheries.</p>	<p>5.5.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: FMU shall identify and keep records of income from forest services such as: fishing or hunting farms, commercial harvest of berries and mushrooms or tourism. <i>Inspection of documents</i></p> <p>5.5.2. <u>SLIMF-s</u>: A wide range of forest functions shall be regarded in all planned forestry action, and shall be estimated by known methods. <i>Interview with FM-s</i></p>
<p>5.6. The rate of harvest of forest</p>	<p>5.6.1. Planned allowable cut, by area or volume, shall be set based on existing and well-documented estimates of growth and yield so far.</p>

<p>products shall not exceed levels which can be permanently sustained</p>	<p><i>Review of documents</i></p> <p>5.6.2. Harvest volume shall be carefully documented. Documentation shall include site description, dates, species, quantities, assortments, clients, and conditions of harvesting. <i>Review of documents, field inspection</i></p> <p>5.6.3. Boundaries of harvesting areas shall be clearly marked or clearly distinguishable. <i>Field inspection</i></p> <p>5.6.4. Large and medium FM-s shall record commercial harvest of NTFP such as seeds, Christmas trees, greenery and game. <i>Document review</i></p>
---	---

PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT

<p>Forest management shall conserve biological diversity and its associated values, water resources, soils, and unique and fragile ecosystems and landscapes, and, by so doing, maintain the ecological functions and the integrity of the forest.</p>	
<p>Criteria</p> <p>6.1. Assessment of environmental impacts shall be completed -- appropriate to the scale, intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level considerations as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site-disturbing operations.</p>	<p>Indicators</p> <p>6.1.1. Forest Manager shall assess environmental impact during management and forest activities planning before these activities are implemented in the field <i>Inspection of documents prepared before forest activities (e.g. management plan, environmental impact assessments).</i></p> <p>6.1.2. Forest Manager shall incorporate mitigation measures in the management plan. <i>Inspection of documents prepared before forest activities (e.g. management plan, environmental impact assessments)</i></p> <p>6.1.3. Measures to minimize negative environmental impacts of forest operations shall be applied in the forests with wet soil types. <i>Inspection of documents prepared before forest activities (e.g. management plan, environmental impact assessments).</i></p> <p>6.1.4. Wet soil types (their upland and mountain equivalents) shall be handled with particular precaution consisting in avoidance of soil damages and disturbances of water relations. <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.5. Forest Management activities shall occur according to</p>

	<p>nature protection regulations.(see annex no 1 for protection regulations). <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.6. Time (begins and end) and methods of forest operations shall consider local circumstances and humidity of forest sites. <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.7. Forest management activities provided during the presence of nesting birds shall respect related law regulations. <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.8. SLIMF FMU-s: Environmental assessment impact of forest management is made before management activities are taken or before any activities that could disturb forest functioning are taken (e.g road building and maintenance), according to the environment protection law. <i>Inspection of documents, field inspection.</i></p> <p>6.1.9. Damage to trees, forest floor and soil in the thinning and cutting areas, caused by technical equipment used for harvest and skid of wood shall be assessed and controlled. <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.10. Minor tree' damages are justified, though forest service is obliged to minimize them. <i>Inspection of documents, field visits</i></p> <p>6.1.11. Damages to trees made during forest management activities shall be described during acceptance of made-up work as well. <i>Inspection of documents, field inspection</i></p> <p>6.1.12. The enterprise shall complete and document an assessment of the environmental impacts of its management activities at the level of the landscape in which it is situated. <i>Inspection of documents</i></p> <p>6.1.13. The enterprise shall complete and document an assessment of the environmental impacts of any processing facilities within the FMU under assessment. <i>Inspection of documents</i></p>
<p>6.2. Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats</p>	<p>6.2.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: FMU shall identify record and map sites of rare, protected species, listed in official lists of protected species (see annex no 1) and habitats including strictly protected species, species from national Red List and species and habitats listed</p>

<p>(e.g., nesting and feeding areas). Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Inappropriate hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled.</p>	<p>in the Annex 1 of the Habitat Directive. Respective protection plans shall be applied. <i>Inspection of documents (Nature Protection Plan for the forest superintendence or others), field inspection, interview with local environmentalists, employees</i></p> <p>6.2.2. <u>SLIMF FMU-s</u>: Forest managers shall be aware of protection obligations and they protect species from official lists of protected species presented inside their managed area. <i>Interview with forest managers, field inspection</i></p> <p>6.2.3. FM employees responsible for decisions that potentially have impact on rare, threatened and endangered species and habitats shall be aware of their presence and can recognize them in the field or consult it with experts. <i>Interview with the staff, field inspection</i></p> <p>6.2.4. Activities in the sites and habitats of threatened, rare and endangered species and protected habitats shall be conducted by persons responsible for making decisions in a way that does not threaten protected values. Law regulations shall be respected. <i>Documents review, field visits</i></p> <p>6.2.5. Peat shall not be extracted from currently not utilised peat bogs and bogs are not leased for such purposes. Currently not utilised peat bogs are not drained. <i>Field inspection</i></p> <p>6.2.6. Natural and semi-natural protected non-forest areas on the forest land shall be maintained in natural conditions. <i>Field inspection</i></p> <p>6.2.7. Surface springs as well as river and stream beds are protected during forest operations <i>Field inspections</i></p> <p>6.2.8. The Forest Manager shall take actions in order to eliminate inappropriate and illegal hunting, poaching, fishery and gathering. <i>Documents review, field inspection</i> See 6.1.2.</p> <p>6.2.9. Conservation zones within which the conservation of biodiversity is the primary objective of management shall have been identified and marked on maps. <i>Inspection of documents</i></p> <p>6.2.10. Conservation zones and protection areas shall have been selected to maximise their contribution to the</p>
---	---

	<p>conservation and protection of biodiversity in relation to their size (for example through the creation of conservation corridors, protected wetland areas and consolidation of natural areas). The size and location of conservation zones and protection areas shall be sufficient overall to ensure the continuing presence of rare, threatened or endangered species (see 6.2.1L. and annex no 1), as well as representative sample areas (see Criterion 6.4). Total area selected in order to biodiversity protection according to indicators 6.2.10 and 6.4.1 is not less than 10 % of the FMU under assessment (see also 6.4.1).</p> <p>Note: conservation zones and protection areas are not necessarily forested land. They may include wetlands and open space, and may have multiple purposes (e.g. they may be located partly on slopes susceptible to erosion, or in order to protect water sources). However, in all cases, the overall selection must be justified to maximise the conservation of biodiversity across the FMU.</p> <p><i>Documents review, field inspection</i></p>
<p>6.3. Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including:</p> <p>a) Forest regeneration and succession.</p> <p>b) Genetic, species, and ecosystem diversity.</p> <p>c) Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem.</p>	<p><i>Forest regeneration and succession</i></p> <p>6.3.1. While establishing new stands, spontaneous natural regeneration of trees and shrubs shall be prioritized in accordance with aims of silviculture. New natural regeneration of desired species shall be initialized and protected.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.3.2. Wet, bog and riverine forest types (lowlands, highlands, mountainous) shall be treated according to existing regulations of felling systems intended to wet forest sites and tree species used for forest regeneration that results in age and structure differentiation.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.3.3. Forest Manager shall refrain from exploitation of bog and fen forests whenever possible.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.3.4. The area of planned clear-cuts shall not exceed 4 hectares. Recurrence of cuts shall be not shorter than 5 years. The edge of the clear-cut area should have semi circle, cogged or corrugated shape.</p> <p><i>Field inspection, documents and maps review</i></p> <p>6.3.5. Thinning and harvesting operations shall result in the development of mixed stands in accordance with the site.</p> <p><i>Field inspection, interview with staff</i></p>

Genetic, species and ecosystem diversity

6.3.6. Natural elements of forest ecosystems (cavity and veteran standing trees, trees with nests, snags, pioneer tree species, wild fruit trees etc., f.e. rowan, willow, aspen) shall not be eliminated in the course of forestry activities provided that their presence does not interfere with the forest protection principal and their removal does not contradict conservation objectives of the site.

Field inspection, interview with employees

6.3.7. Cavity trees shall not be cut, provided that they do not threaten human safety. The trees shall be examined for the presence of cavities before cutting. Potential cavity trees, such as veteran trees, species where cavities usually form (lime, hornbeam) shall be left in the forest.

Field inspection. Interview with employees.

Consultations with stakeholders

6.3.8. FMU shall leave dead and decaying wood, diverse in their size, species and forms. The amount of the dead wood is based on scientific evidence, shall refer to local conditions and dominant function of the forest, as well as shall be spatially differentiated (greater amounts shall be left in nature reserves, ecological areas, areas out of use, xylobiont's sites).

Field inspection. Interview and consultations with stakeholders

6.3.9. Forest Manager shall refer to the external monitoring results and treat the amount of deadwood provided by National Forest Inventory for particular FMU as reference, until consistent methodology of dead wood measurement and investigation will be developed for monitoring purposes.

Field inspection. Interview and consultations with stakeholders

6.3.10. The amount of the dead wood of various forms and species increases in long course of time.

Field inspection. Interview and consultations with stakeholders

6.3.11. Large and FMU-s: The forest manager shall leave a minimum of 5% and not less than 0,05 ha of the total area planned for felling within next 10 years, as a part of old forest stands until natural wood death and decay.

Field inspection, interview with employees, documents review

**for further interpretation of 6.3.11 see guideline note in Annex III on page 62*

	<p>Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem Compare requirements of criterium 6.5.</p>
<p>6.4. Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources.</p>	<p>6.4.1 <u>Large FMU-s</u>: FM shall select, record on maps and keep representative samples of ecosystems existing in the landscape (Representative Sample Areas). The Representative Sample Areas shall be first selected from the existing natural ecosystems or the ecosystem at the stage the most resembling the natural state. These areas, according to their plans, shall be set aside.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.4.2 <u>Large FMU-s</u>: Selection of forest areas to be preserved as required in 6.4.1 shall be based on the identification of key biological values identified through consultation with environmental stakeholders, local government and scientific authorities.</p> <p><i>Field inspection, interview with stakeholders</i></p> <p>6.4.3. <u>SLIMF and medium FMU-s</u>: FM shall protect representative samples of existing rare and/or endangered ecosystems in their natural state.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.4.4. No timber harvesting shall take place in areas protected as required in 6.4.1 or 6.4.3.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.4.5 Existing drainage systems shall not be maintained in protected areas, if it refers to appropriate plan protection of the area.</p> <p><i>Field inspection</i></p>
<p>6.5. Written guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion; minimize forest damage during harvesting, road construction, and all other mechanical disturbances; and protect water resources.</p>	<p>6.5.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: written guidelines for minimizing erosion and forest damages shall exist and are followed during forest activities.</p> <p><i>Field inspection, documents review</i></p> <p>6.5.2. <u>SLIMF FMU-s</u>: FM shall be aware of soil types appropriate for logging depending on weather conditions to avoid soil damage.</p> <p><i>Interview with staff</i></p> <p>6.5.3. Guidance to field staff should cover technical specifications for logging trail (location, width and density), log landing, maintaining biodiversity, buffer zones, protection of standing trees, protection of species habitats and road design.</p> <p><i>Interview with staff, inspection of documents</i></p>

	<p>6.5.4. Activities shall be taken to minimize trees and soil damage and erosion during harvesting operations (e.g., appropriate prejected and established network of trials, minimizing of throughfare outside trials, using operable equipment). <i>Documents review, field inspection</i></p> <p>6.5.5. No road fill or waste material (e.g. rocks, brush, branches) from site preparation or other activities shall be placed in swamps, lakes and stream courses. <i>Field inspection, interview with employees</i></p> <p>6.5.6. Buffer zones with at least double tree high wide shall be left along water courses and bodies as well as open landscape. Clear-cuts harvesting of such zones is prohibited. <i>Field inspection</i></p>
<p>6.6. Management systems shall promote the development and adoption of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and strive to avoid the use of chemical pesticides. World Health Organization Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to</p>	<p>6.6.1. Use of chemical substances for plants protection shall be minimized in forest protection and forest cultivation purposes. Use of chemical substances in certified forests shall base on prescribed procedures, where the need of use shall be excused. <i>Field and documents inspection</i></p> <p>6.6.2. The best available technology shall be employed to minimize the use of chemicals. <i>Field inspection, interview with staff</i></p> <p>6.6.3. No WHO Type 1A and 1B pesticides (according to WHO) chlorinated hydrocarbons, non-degradable pesticides, toxic pesticides, or those derivates remain biologically active and accumulate in the food chains shall be applied. <i>Interview of documents and chemical storage inspection</i></p> <p>6.6.4. Temporary uses of forbidden chemical substances shall be held accordingly to the procedure stated in a document "FSC PRO 01 004 V2 2 EN Processing pesticide derogation applications" approved by FSC A.C. <i>Review of applications and documents of received approvals</i></p> <p>6.6.5. Appropriate use of pesticides is required. Using of chemical substances, date of use, names and quantity of used substances and description of area where they have been used shall be documented. <i>Inspection of documents</i></p> <p>6.6.6. Chemical storage, mixing and application practices of</p>

<p>minimize health and environmental risks.</p>	<p>chemical substances shall meet applicable regulation and codes of best practice. <i>Interview of staff and documents, chemical storage inspection</i></p> <p>6.6.7. Responsible employees shall be aware of and able to implement emergency procedures for clean-up following spillages and other accidents with chemicals. <i>Interview with staff, review of documents</i></p> <p>6.6.8. Forest Managers shall identify and avoid 'height hazardous pesticides', accordingly to FSC POL 30 001 Pesticides Policy and FSC GUI 30 001 V2 0 Pesticides Policy Guidance of Implementation. <i>Inspection of documents</i></p> <p>6.6.9. 'Non chemical' methods of pest management shall be promoted as an element of an integrated pest management strategy. <i>Interview of documents</i></p>
<p>6.7. Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed of in an environmentally appropriate manner at off-site locations.</p>	<p>6.7.1. Chemical substances, their containers, liquid and solid waste generated during management activities in forest or equipment operation shall be disposed out of forest in an environmentally sound and legal manner. <i>Field inspection</i></p> <p>6.7.2. Efforts shall be taken to control and minimize disposal of all types of waste in the forest including garbage left from visitors. <i>Field inspection, review of regulations</i></p> <p>6.7.3. Oil absorbent kit shall be available in forest machinery. <i>Field inspection</i></p> <p>6.7.4. Oil/fuel leakage of the forest machinery shall be minimized. No permanent oil/ fuel leakage shall exist. <i>Field inspection</i></p> <p>6.7.5. Biodegradable oil should be used for chainsaws and hydraulic machinery in forest. <i>Field inspection, interview with forest staff</i></p>
<p>6.8. Use of biological control agents shall be documented, minimized, monitored and strictly controlled in accordance with national laws and</p>	<p>6.8.1. In silviculture and forest protection biological means of plant protection shall be used, made of components present in country (<i>Bacillus thuringiensis</i>, <i>Trichoderma sp</i>, <i>Phlebiopsis gigantea</i> and others) instead of chemical methods. <i>Documents review, field inspection, interviews with related staff</i></p>

<p>internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited.</p>	<p>6.8.2. Biological control agents shall be used only in exceptional cases and shall be documented, monitored and strictly controlled. <i>Documents review, field inspection, interviews with related staff</i></p> <p>6.8.3. Genetically modified organisms (GMOs) shall not be used. <i>Interview with staff and when the case documents inspection</i></p>
<p>6.9. The use of exotic species shall be carefully controlled and actively monitored to avoid adverse ecological impacts.</p>	<p>6.9.1. Uses of exotic species shall occur according to law regulations and shall be monitored, to avoid negative impact on the forest ecosystem. <i>Field inspection</i></p> <p>6.9.2. The spread of exotic species (especially invasive) that have been historically introduced shall be monitored and if necessary, actions shall be taken to control, minimize their density or eliminate the species. <i>Field and documents inspection</i></p> <p>6.9.3. For seedling mycorrhisation native fungi species shall be used. <i>Field, documents inspection</i></p>
<p>6.10. Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Entails a very limited portion of the forest management unit; b) Does not occur on high conservation value forest areas; and c) Will enable clear, substantial, additional, secure long term conservation benefits across the forest management unit. 	<p>6.10.1. Conversion of forestland to other land uses shall not be done unless resulting from legally established procedures and supported by cultural, landscape, recreational, social or natural interests. <i>Inspection of documents</i></p> <p>6.10.2. Conversion into non-forestry areas by the owner or FM-s is acceptable on conditions that it:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) is not more than 5% of the total area of FMU AND b) Does not include high conservation value area AND c) Causes crucial, indisputable, long term benefits for the protected area; <p><i>Interview with stakeholders, inspection of documents</i></p> <p>6.10.3. Forest Conversion plans are accepted by interested stakeholders, including local society and official representatives. <i>Interview with stakeholders, inspection of documents</i></p> <p>6.10.4. FM shall not convert forests into plantations in any other cases than specified in 6.10.1. And 6.10.2. <i>Field and document inspection</i></p>

PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN

A management plan appropriate to the scale and intensity of the operations shall be written, implemented, and kept up to date. The long term objectives of management, and the means of achieving them, shall be clearly stated.

Criteria	Indicators
<p>7.1. The management plan and supporting documents shall provide:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Management objectives; b) Description of the forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands; c) Description of silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resource inventories; d) Rationale for rate of annual harvest and species selection; e) Provisions for monitoring of forest growth and dynamics; f) Environmental safeguards based on environmental assessments; g) Plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species; h) Maps describing 	<p>7.1.1. <u>SLIMF-s</u>: FM shall have valid simplified forest management plan prepared according to national legislation including simplified environmental inventory with highlighted habitats and protected species. <i>Review of the simplified forest management plan</i></p> <p>7.1.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: FMU management plan, or its appendices shall include:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) management objective, b) a general description of the history, including ownership and use description of the forest management area,. c) a stand level description of the forest resources including area, site type/forest type, soil type, species, age class distribution, height, site class, average diameter (dbh) and volume, total volume increment; percentage of forest cover within the unit. d) provisions for monitoring of forest growth and dynamics, e) general description of monitoring system implemented to ensure conservation of protected areas and HCVF resources, f) maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership, g) description and justification of harvesting techniques and equipment to be used. <p><i>Documents review</i></p> <p>7.1.3. The plan shall be consistent and technically detailed, given the size of the forest operation, complexity and intensity of forest operations. <i>Documents review</i></p> <p>7.1.4. Maps should be of sufficient quality to effectively guide field activities . <i>Maps and documents review, field inspections</i></p> <p>7.1.5. Management plans or related annual operating or harvesting plans shall be available to staff and implemented in the field. <i>Interview with staff, field visits, inspection of documents</i></p> <p>In terms of the environmental assessment of potential impact of the plan on environmental values, compare indicators within criterion 6.1.</p>

<p>the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership;</p> <p>i) Description and justification of harvesting techniques and equipment to be used;</p>	
<p>7.2. The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances.</p>	<p>7.2.1. Management plan (and/or annual operating plan) revision or adjustments shall occur in timely manner, with revision period not more than 10 years. <i>Review of documents</i></p> <p>7.2.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: Management plan revisions shall occur based on national legislation requirements and incorporate changing silvicultural, environmental, social and economic conditions. <i>Review of documents</i></p> <p>7.2.3. <u>SLIMF FMU-s</u>: Management plan revisions shall follow national procedures. <i>Review of documents</i></p>
<p>7.3. Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan.</p>	<p>7.3.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: employees shall have qualifications, preferably nationally recognized, ensuring that they are able to plan and organize forest operations and execute other elements of the management plan. <i>Interview with staff and inspection of qualifications</i></p> <p>7.3.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: training plan shall exist and be implemented. <i>Documents review, interview with staff</i></p> <p>7.3.3. <u>Large and medium FMU-s</u>: relevant staff shall receive training in biodiversity issues. <i>Interview with staff</i></p> <p>7.3.4. All the actions executed by employees and contractors are supervised and executed with accordance to the content of the management plan and it's elements introduced during plan evaluation. <i>Interview with staff. Inspection of documents</i></p> <p>See also 4.1.</p>
<p>7.4. While respecting the confidentiality of</p>	<p>7.4.1. <u>Large FMU-s</u>: Forest Manager shall produce a public summary of the management plan that are available in</p>

<p>information, forest managers shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1.</p>	<p>printed versions or published on the Internet. Summaries shall include the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion <i>Review of publicly available summaries</i></p> <p>7.4.2. <u>SLIMF and medium FMU-s</u>: At minimum FM shall provide upon request access to relevant parts of the management plan to stakeholders who have interest in the forest management activities of FMU (e.g. neighbouring landowners, local inhabitants, social and environmental stakeholders) <i>Interview with stakeholders</i></p>
---	---

PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT

Monitoring shall be conducted appropriate to the scale and intensity of forest management to assess the condition of the forest, yields of forest products, chain of custody, management activities and their social and environmental impacts.

Criteria	Indicators
<p>8.1. The frequency and intensity of monitoring should be determined by the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment. Monitoring procedures should be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessment of change.</p>	<p>8.1.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: FM shall have monitoring procedures for consistent and recurrent monitoring of the aspects mentioned in 8.2, which allows comparison of the results and assessment of changes. <i>Inspection of documents</i></p> <p>8.1.2. <u>SLIMF FMU-s</u>: FM shall at a minimum conduct monitoring in connections with harvesting operations and re-forestation. <i>Inspection of documents</i></p>
<p>8.2. Forest management should include the research and data collection needed to monitor, at a minimum, the following indicators:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Yield of all forest products harvested. b) Growth rates, regeneration and condition of the forest. c) Composition and observed changes in the flora and fauna. d) Environmental and social impacts of harvesting and other operations. e) Costs, productivity, and efficiency of forest management. 	<p>8.2.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: Organisation have implemented monitoring plan which identify/describe observed changes in conditions in terms of:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) growth increment rates, forest regeneration and species composition and age structure of forest resources, b) commercial harvest of NTFP such as seeds, seedling, game, greenery and Christmas trees, c) environmental changes affecting flora, fauna, soil and water resources (e.g. erosion, outbreak of pest, spreading of invasive species, observed nesting sites for endangered bird species), see 6.2.1., d) socioeconomic aspects (e.g. forest management costs, yields of all products, changes in community and worker relations or conditions), e) forest areas identified as high conservation values (criterion 9, HCV)

	<p><i>Documents review</i></p> <p>8.2.2. <u>SLIMF FMU-s</u>: Forest Manager shall at minimum have yearly records of harvested products (species and volume) during management plan period. <i>Documents review</i></p> <p>8.2.3. <u>SLIMF FMU-s</u>: Forest Manager shall ensure that inventory data is regularly updated with periodic management plan revision. <i>Documents review</i></p>
<p>8.3. Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organizations to trace each forest product from its origin, a process known as the "chain of custody."</p>	<p>8.3.1. Invoices, waybills and other applicable documentation related to transport of forest products shall be kept in a head office and/or shall be easily available for inspection. <i>Documents inspection</i></p> <p>8.3.2. In case FM is also handling non-certified timber or products, FM shall clearly distinguish certified products from non-certified products through marks or labels, separate storage, and accompanying marked invoices or waybills. <i>Document inspection</i></p> <p>8.3.3. Written procedures that ensure the certified status of sold products is clearly indicated on invoices and transport documents shall be establish and implemented. <i>Review of documents</i></p> <p>8.3.4. Illegally logged wood reclaimed by the manager shall not be sold as certified. <i>Inspection of documents, interview with staff responsible for sale</i></p>
<p>8.4. The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan.</p>	<p>8.4.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: Monitoring data as required in indicator 8.2.1 shall be considered for management plan revision. <i>Documents review</i></p> <p>8.4.2. <u>SLIMF FMU-s</u>: FM shall ensure that the management plan is reviewed periodically according to national legislation. <i>Documents review</i></p> <p>See also criterion 7.2</p>
<p>8.5. While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available</p>	<p>8.5.1. <u>Large FMU-s</u>: FM shall produce a public summary of the monitoring results providing for indicators listed in Criterion 8.2. (for example published on the internet).</p>

<p>a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2.</p>	<p><i>Inspection of documents availability</i></p> <p>8.5.2. <u>SLIMF and medium FMU-s</u>: FM shall provide upon request access to monitoring results mentioned in 8.1.2, 8.2.2, 8.2.3 as well as relevant parts of the management plan to stakeholders who have interest in the forest management activities of FMU (e.g. neighbouring landowners and local inhabitants, social and environmental stakeholders). <i>Interview with FM representatives and stakeholders</i></p>
--	--

PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS

Management activities in high conservation value forests shall maintain or enhance the attributes which define such forests. Decisions regarding high conservation value forests shall always be considered in the context of a precautionary approach.

Criteria	Indicators
<p>9.1. Assessment to determine the presence of the attributes consistent with High Conservation Value Forests will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management.</p>	<p>9.1.1. <u>Large and medium FMU-s</u>: FM shall have written procedures for identifying and recording HCVF areas preceded by analysis of attributes consistent with HCVF as well as social and cultural values. <i>Inspection of documents</i></p> <p>9.1.2. <u>Large and medium FMU-s</u>: FM shall determine the presence of HCVF according to available criteria, accepted by FSC Poland. <i>Inspection of documents</i></p> <p>See annex III (criteria of determining HCV forest presence)</p> <p>9.1.3. <u>Large and medium FMU-s</u>: HCVF areas shall be presented on maps. <i>Inspection of maps</i></p> <p>9.1.3. <u>SLIMF FMU-s</u>: FM shall carry out general, self evaluation of HCVF forest areas preceded by analysis of attributes consistent with HCVF according to criteria accepted by FSC Poland. <i>Interview with staff, review of documents</i></p> <p>See also 4.4; 6.1; 6.2; 6.3</p>
<p>9.2. The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof.</p>	<p>9.2.1. <u>Large FMU-s</u>: Local stakeholders including environmental NGOs should be consulted to identify HCVF. <i>Inspection of documents, interview with stakeholders</i></p> <p>9.2.2. <u>Large FMU-s</u>: FM shall document the</p>

	<p>stakeholder consultation process in written. <i>Inspection of documents</i></p> <p>9.2.3. Stakeholder consultations shall aim to adjustment of forest activities to protect HCVF values. <i>Inspection of documents, field inspection</i></p>
<p>9.3. The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary.</p>	<p>9.3.1. <u>Large FMU-s:</u> Measures to maintenance and enhance HCVF values and officially protected areas shall be available in public summary of the management plan. <i>Inspection of availability and the content of forest management plan summary</i></p> <p>9.3.2. <u>SLIMF and medium FMU-s:</u> The FM shall provide upon request access to the information on protection measures of HCV forest areas in the FMU. <i>Interview with FM representatives and stakeholders</i></p> <p>9.3.3. Management measures in forests with HCV's follow the principle to avoid any actions which can cause the loss of their conservation value. <i>Field inspection, interview with management staff</i></p>
<p>9.4. Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes.</p>	<p>9.4.1. HCVF shall be monitored on a regular basis to avoid activities that might endanger their conservation values. <i>Inspection of documents</i></p> <p>9.4.2. Forest features, crucial for recognizing them as high conservation value shall be monitored and analyzed, expanding the range of forest monitoring listed in Criterion 8.2. Monitoring enables observation of negative trends in relation to high conservation values. <i>Inspection of documents</i></p> <p>See also 8.2.</p>

PRINCIPLE 10. PLANTATIONS

Plantations shall be planned and managed in accordance with Principles and Criteria 1-9, and Principle 10 and its Criteria. While plantations can provide an array of social and economic benefits, and can contribute to satisfying the world's needs for forest products, they should complement the management of, reduce pressures on, and promote the restoration and conservation of natural forests. Forest tree nurseries

seed orchards and other area providing material necessary for regeneration are not considered plantations but instrumental areas of forest management. Due to currently ongoing process of International FSC P&C revision respective indicators for Poland will be revised after finalization of international consultation process.

Criteria	Indicators
<p>10.1. The management objectives of the plantation, including natural forest conservation and restoration objectives, shall be explicitly stated in the management plan, and clearly demonstrated in the implementation of the plan.</p>	<p>10.1.1. The aim of setting the plantation and forestation of all non forestry area shall be clearly defined.</p> <p><i>Inspection of documents (the aim of establishing of choosen plantations)</i></p>
<p>10.2. The design and layout of plantations should promote the protection, restoration and conservation of natural forests, and not increase pressures on natural forests. Wildlife corridors, streamside zones and a mosaic of stands of different ages and rotation periods shall be used in the layout of the plantation, consistent with the scale of the operation. The scale and layout of plantation blocks shall be consistent with the patterns of forest stands found within the natural landscape.</p>	<p>10.2.1. Plantation does not have negative impact on neither environment nor natural forest. <i>Case study</i></p> <p>10.2.2. Forestation of post agricultural areas does not have negative impact on neither environment nor biodiversity. <i>Case study. Interview with stakeholders</i></p> <p>10.2.3. When forestation takes place, it shall respect the need of reconstruction ecological corridors for non-forest species. <i>Analysis of forestation examples set to reconstruct ecological corridors.</i></p> <p>10.2.4. During the forestation and plantation, the need of conservation and preservation of the area and ecological corridors for non forest species, ponds and bogs with their watersides and watersides of watercourses shall be respected. <i>Plantation analysis and random forestations. Interview with stakeholders</i></p> <p>10.2.5. Plantations and forestation of post agricultural areas shall not interfere with natural or semi natural landscape. <i>Field trip in random forestation. Interview with stakeholders</i></p>
<p>10.3. Diversity in the composition of plantations is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity may include the size and spatial distribution of management units within</p>	<p>10.3.1. A wide range of composition and structure diversity shall be introduced regarding the aim of the plantation or forestation. <i>Analysis of the composition and structure plantation or forestation</i></p> <p>10.3.2. Monolithic plantations shall be small. <i>Analysis of plantation size in terms of their</i></p>

<p>the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures.</p>	<p><i>stability. Special attention shall be paid to plantations above 10 ha</i></p> <p>10.3.3. New stand composition of the forestation introduced to post agricultural areas provide their stability. <i>Analysis of new stand composition in terms of i.a. brown root existence (Fomes annosus Fr.), fungi, insects or fire threat etc.in relation to future plantation/forestation stability</i></p>
<p>10.4. The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species are preferred over exotic species in the establishment of plantations and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and adverse ecological impacts.</p>	<p>10.4.1. Only the species that can constantly exist in local environmental conditions shall be introduced. <i>Analysis of new stand composition and every case of foreign origin species introduction</i></p> <p>10.4.2. Species that tend to be invasive shall not be introduced within new composition stand of plantation. <i>Composition stand analysis regarding each case of foreign origin species introduced</i></p> <p>10.4.3. Foreign origin species shall not be introduced into new composition stand of forestation. <i>Composition stand analysis</i></p>
<p>10.5. A proportion of the overall forest management area, appropriate to the scale of the plantation and to be determined in regional standards, shall be managed so as to restore the site to a natural forest cover.</p>	<p>10.5.1. Plantation area shall not exceed 10% of forest area. <i>Analysis of plantation size (limits applies only to the plantation, not forestation)</i></p>
<p>10.6. Measures shall be taken to maintain or improve soil structure, fertility, and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or</p>	<p>10.6.1. Plantations shall not degrade soil. <i>Risk assessment of the plantation in terms of soil degradation. Assessment of species composition compliance with potential habitat type</i></p> <p>10.6.2. Plantations and forestations shall not degrade water resources. <i>Check of random plantations and forestations in terms of technologies used and their impact on nearest waters. Using herbicides, mechanic preparation and maintaining soil needs special</i></p>

<p>substantial deviation from stream course drainage patterns.</p>	<p><i>attention</i></p>
<p>10.7. Measures shall be taken to prevent and minimize outbreaks of pests, diseases, fire and invasive plant introductions. Integrated pest management shall form an essential part of the management plan, with primary reliance on prevention and biological control methods rather than chemical pesticides and fertilizers. Plantation management should make every effort to move away from chemical pesticides and fertilizers, including their use in nurseries. The use of chemicals is also covered in Criteria 6.6 and 6.7.</p>	<p>10.7.1. Plantations shall be protected from fire and all threats that could destroy the aim of setting the plantation. <i>Analysis of damage protection and damage avoiding system, case study</i></p> <p>For pesticides, pests and diseases see: Criterion 6.6 Criterion 6.7 For invasive species see Criterion 6.9</p>
<p>10.8. Appropriate to the scale and diversity of the operation, monitoring of plantations shall include regular assessment of potential on-site and off-site ecological and social impacts, (e.g. natural regeneration, effects on water resources and soil fertility, and impacts on local welfare and social well-being), in addition to those elements addressed in principles 8, 6 and 4. No species should be planted on a large scale until local trials and/or experience have shown that they are ecologically well-adapted to the site, are not invasive, and do not have significant negative ecological impacts on other ecosystems. Special attention will be paid to social issues of land acquisition for plantations, especially the protection of local rights of ownership,</p>	<p>10.8.1. Amount and types of gained products, scale of increment or scale of production on plantations as well as condition of the plantation are observed regularly. <i>Document review</i></p>

<p>use or access.</p>	
<p>10.9. Plantations established in areas converted from natural forests after November 1994 normally shall not qualify for certification. Certification may be allowed in circumstances where sufficient evidence is submitted to the certification body that the manager/owner is not responsible directly or indirectly of such conversion.</p>	<p>10.9.1. Plantations shall not be created at a cost to natural or semi natural forests <i>Check of dates and place of setting the plantation</i></p>

Annexes

Attachment I. List of all valid legal regulations, binding international agreements related to forest management and lists of protected species.

Constitution:

KONSTYTUCJA Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. nr 78, poz. 483 z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r, Nr 114, poz. 946)

Lists of Act's

USTAWA z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682, Nr 181, poz. 1524, z 2008 r. Nr 229, poz. 1539.

USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny. (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147, Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99; z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321, Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464, Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388, Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646, Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983, Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733; Nr 130, poz. 1450, Nr 145, poz. 1638 z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592, Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804, Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316, Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935, Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557, Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431, Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662, Nr 131, poz. 1075)

USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy. (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668, Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127, Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405, Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608, Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732, Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587, Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288, Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460, Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6. poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241)

USTAWA z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy. (Dz. U. Nr 54 poz. 276)***

USTAWA z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086, Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i 1364, Nr 169, poz. 1420, Nr 172, poz. 1440 i 1441, Nr 179, poz. 1486, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217)

USTAWA z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym. (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 750, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 81, poz. 875, Nr 110, poz. 1189, Nr 115, poz. 1229, z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 175, poz. 1462, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2009 r. Nr 92, poz. 753)

USTAWA z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2008 r. Nr 201, poz. 1237, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 31, poz. 206, Nr 42, poz. 334, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241)

USTAWA z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, Nr 190, poz. 1865, Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 121, poz. 1263, Nr 191, poz. 1956, Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2784, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 113, poz. 954, Nr 163, poz. 1362, Nr 180, poz. 1495, z 2006 r. Nr 50, poz. 360, Nr 169, poz. 1200, Nr 170, poz. 1217, Nr 249, poz. 1834)

USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836, z 2006 r. Nr 191, poz. 1410, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2008 r. Nr 163, poz. 1015, z 2009 r. Nr 11, poz. 59)

USTAWA z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399, Nr 175, poz. 1460 i 1462, z 2006 r. Nr 227, poz. 1658, Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 59, poz. 405, Nr 64, poz. 427, Nr 181, poz. 1286, z 2008 r. Nr 163, poz. 1011, Nr 199, poz. 1227, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 340, Nr 69, poz. 595, Nr 92, poz. 753)

USTAWA z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128, Nr 281, poz. 2772, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1459, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 141, poz. 997, Nr 170, poz. 1217, Nr 195, poz. 1437, Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 35, poz. 218, Nr 123, poz. 851, Nr 173, poz. 1219)

USTAWA z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399, Nr 249, poz. 1834, z

2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97)

USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665, Nr 127, poz. 880, Nr 191, poz. 1373, Nr 247, poz. 1844, z 2008 r. Nr 123, poz. 803, Nr 145, poz. 914, Nr 199, poz. 1227, Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206)

USTAWA z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 oraz z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 12, poz. 63, z 2007 r. Nr 75, poz. 493, Nr 80, poz. 541, Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 237, poz. 1657, z 2009 r. Nr 1, poz. 3)

USTAWA z dnia 12 lipca 1995 r. o ochronie roślin uprawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 171 poz.1398 - tekst jednolity)***

USTAWA z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie. (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 i Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 201, poz. 1237, z 2009 r. Nr 92, poz. 753)

USTAWA z dnia 25 kwietnia 1996 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 18, poz. 82)

USTAWA z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. (Dz. U. Nr 111 poz. 724, Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 249, poz. 1830, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668, Nr 92, poz. 753.)

USTAWA z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych. (Dz. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592, Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 25, poz. 162)

USTAWA z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu. (Dz. U. Nr 89, poz. 991)***

USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, Nr 88, poz. 587, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666.)

USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070)

USTAWA z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym. (Dz. U. Nr 73, poz. 761, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565)

USTAWA z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. Nr 73 poz. 764, z 2003 r. Nr 46, poz. 392)

USTAWA z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Program dla Odry - 2006". (Dz. U. Nr 98, poz. 1067)

USTAWA z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju. (Dz. U. Nr 97, poz. 1051, z 2003r. Dz. U. Nr 113, poz. 1068)

USTAWA z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, tekst jednolity z uwzględnieniem ustawy zmieniającej z 3.06.2005 (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, Nr 267, poz. 2255, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, Nr 64, poz. 427, Nr 75, poz. 493, Nr 88, poz. 587, Nr 147, poz. 1033, Nr 176, poz. 1238, Nr 181, poz. 1286, Nr 231, poz. 1704, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, Nr 227, poz. 1505)

USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. (Dz. U. Nr 100, poz. 1085)

USTAWA z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110)

USTAWA z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym. (Dz. U. Nr 200, poz. 1682, Nr 216, poz. 1826)

USTAWA z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)

USTAWA z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 46, poz. 392)

USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717)

USTAWA z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. Nr 80, poz. 721)

USTAWA z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, Nr 80, 541, Nr 191, poz. 1362, z 2009 r. Nr 69, poz. 591, Nr 98, poz. 817)

USTAWA z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300)

USTAWA z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273)

USTAWA z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94)

USTAWA z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177)

USTAWA z dnia 31 marca 2004 r. o klasyfikacji drewna surowego nieobrobionego (Dz. U. Nr 93, poz. 886)***

USTAWA z dnia 2 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 91, poz. 876)***

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220)

USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898, z 2007 r. Nr 80, poz. 541, Nr 147, poz. 1033)

USTAWA z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68)

USTAWA z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589, z 2008 r. Nr 237, poz. 1656, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 20, poz. 106)

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. [o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie](#) (Dz. U. Nr 75, poz.493)

USTAWA z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu. (Dz. U. Nr 147, poz. 1033)

USTAWA z dnia 12 czerwca 2008 r. uchylająca ustawę o klasyfikacji drewna surowego nieobrobionego (Dz. U. Nr 138, poz. 863)

klasyfikacji drewna surowego nieobrobionego (Dz. U. Nr 138, poz. 863)

Minister Council's Regulations

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 109 poz. 704.)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy. (Dz. U. Nr 115, poz. 744)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie gatunków zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa. (Dz. U. Nr 205, poz. 1732)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczcy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz. 149)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. (Dz. U. Nr 239, poz. 2036)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 29 czerwca 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 158, poz. 1652)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na pomoc techniczną dla

jednostek organizacyjnych i organów realizujących zadania związane z rozwojem obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 198, poz. 2036)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 listopada 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 246, poz. 2468)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami (Dz. U. Nr 13, poz. 90)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 23 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 215, poz. 1582)

Ministers' Regulations

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 109 poz. 704.)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy. (Dz. U. Nr 115, poz. 744)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 4 grudnia 2002 r. w sprawie gatunków zwierząt chronionych wyrządzających szkody, za które odpowiada Skarb Państwa. (Dz. U. Nr 205, poz. 1732)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z 2003 r. Nr 16, poz. 149)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami. (Dz. U. Nr 239, poz. 2036)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 29 czerwca 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 158, poz. 1652)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na pomoc techniczną dla jednostek organizacyjnych i organów realizujących zadania związane z rozwojem obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 198, poz. 2036)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 listopada 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 246, poz. 2468)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie wysokości opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami (Dz. U. Nr 13, poz. 90)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. Nr 126, poz. 878)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 23 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 215, poz. 1582)

Ministry decrees

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA z dnia 19 marca 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze przenośników. (Dz. U. Nr 13 poz. 51)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ ORAZ ZDROWIA z dnia 15 maja 1954 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu butli z gazami sprężonymi, skroplonymi i rozpuszczonymi pod ciśnieniem. (Dz.U.1954.29.115; zmiany:Dz.U. z 1971 r. Nr 23, poz. 216; Dz. U. z 1999 r. Nr 75, poz. 846)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej. (Dz. U. z dnia 7 września 1992 r.; nr 67 poz. 337.)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 29 listopada 1995 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z zakresu gospodarki leśnej (Dz. U. Nr 147, poz. 716)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 62, poz. 285)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej. (Dz. U. Nr 62, poz. 287)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby. (Dz. U. Nr 62, poz. 288)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy. (Dz. U. Nr 69, poz. 332)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ z dnia 1 lipca 1996 r. w sprawie wprowadzenia zakazu stosowania, obrotu i transportu niektórych niebezpiecznych substancji chemicznych. (Dz. U. Nr 86, poz. 393)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr 129, poz. 844)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 132, poz. 877)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ z dnia 12 stycznia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze ciągników, maszyn, narzędzi i urządzeń technicznych stosowanych w rolnictwie (Dz. U. Nr 12, poz. 51)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku stosowania niektórych Polskich Norm dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. nr 148 poz. 974)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. (Dz. U. z 1999 r. Nr 3, poz. 16)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony i zbioru płodów runa leśnego oraz zasad lokalizowania pasiek na obszarach leśnych. (Dz. U. z 1999 r. Nr 6, poz. 42)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 43, poz. 430)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA z dnia 16 sierpnia 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. (Dz. U. Nr 73, poz. 824)***

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych. (Dz. U. Nr 26, poz. 313, Dz. U. Nr 82, poz. 930)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 14 kwietnia 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze obrabiarek do drewna (Dz. U. Nr 36, poz. 409)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 5 czerwca 2000 r. w sprawie ustalenia wzoru statystycznej karty wypadku przy pracy oraz związanego z nią trybu postępowania. (Dz. U. Nr 51, poz. 612)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz

udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego. (Dz. U. Nr 115, poz. 1209)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie określenia wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie. (Dz. U. Nr 15, poz. 164)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. (Dz. U. Nr 38, poz. 454)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 15 maja 2001 r. w sprawie określenia rodzajów map, materiałów fotogrametrycznych i teledetekcyjnych, stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, których rozpowszechnianie, rozprowadzanie oraz reprodukowanie w celu rozpowszechniania i rozprowadzania wymaga zezwolenia, oraz trybu udzielania tych zezwoleń. (Dz. U. Nr 56, poz. 588)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU REGIONALNEGO I BUDOWNICTWA z dnia 18 maja 2001 r. w sprawie materiałów geodezyjnych i kartograficznych oznaczanych klauzulą "poufne". (Dz. U. Nr 56, poz. 589)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 1 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania. (Dz. U. Nr 60, poz. 616)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie rejestracji odmian i udzielania ochrony wyłącznego prawa do odmiany oraz wytwarzania i kontroli materiału siewnego. (Dz. U. Nr 108, poz. 1184)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk podlegających ochronie (Dz. U. Nr 92, poz. 1092)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz. U. Nr 118, poz. 1263)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 listopada 2001 r. w sprawie stwierdzenia kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami. (Dz. U. Nr 140, poz. 1584)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 12 listopada 2001 r. w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie. (Dz. U. Nr 138, poz. 1559)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 lutego 2002 r. w sprawie zezwoleń na przewożenie przez granicę państwa określonych roślin i zwierząt. (Dz. U. Nr 39, poz. 357)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. Nr 75, poz. 690)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 22 maja 2002 r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa. (Dz. U. Nr 65, poz. 595)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 11 czerwca 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 91, poz. 811)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz. U. Nr 99, poz. 896)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyrąb drzewostanu. (Dz. U. Nr 99, poz. 905)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska i sposobu ich przedstawiania. (Dz. U. Nr 100, poz. 920; zm. Dz. U. Nr 113, poz. 1075 z 2003)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania instrukcji szkoleniowej w zakresie zapewnienia wymogów ochrony zwierząt oraz roślin w toku szkolenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na poligonach. (Dz. U. Nr 137, poz. 1157)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych. (Dz. U. Nr 155, poz. 1298)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. (Dz. U. Nr 165, poz. 1359)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 września 2002 r. w sprawie zakresu wykroczeń, za które uprawnieni pracownicy Lasów Państwowych, pracownicy parków narodowych oraz strażnicy łowieccy są upoważnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego. (Dz. U. Nr 174, poz. 1432)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 6 listopada 2002 r. w sprawie metodyk referencyjnych badania stopnia biodegradacji substancji powierzchniowoczynnych zawartych w produktach, których stosowanie może mieć wpływ na jakość wód. (Dz. U. Nr 196, poz. 1658)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. (Dz. U. Nr 194, poz. 1640)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. (Dz. U. Nr 204, poz. 1728)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. (Dz. U. Nr 220, poz. 1858)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. (Dz. U. Nr 241, poz. 2093)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 4, poz. 44)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie (Dz. U. z 2003 r. Nr 8, poz. 100)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 stycznia 2003 r. w sprawie stanowisk, stopni służbowych oraz zasad wynagradzania w Służbie Leśnej (Dz. U. Nr 11, poz. 123)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 17 stycznia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie połowu ryb oraz warunków chowu, hodowli i połowu innych organizmów żyjących w wodzie (Dz. U. Nr 17, poz. 160)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 25 lutego 2003 r. w sprawie stawek opłat za udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz sposobu uiszczania opłat (Dz. U. Nr 50, poz. 435)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wzorów wniosków o wydanie świadectwa pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 86, poz. 802)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wzorów świadectw pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 86, poz. 803)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych (Dz. U. Nr 89, poz. 841)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 17 czerwca 2003 r. w sprawie określenia wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. Nr 110, poz. 1058)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. Nr 120, poz. 1133)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w

przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. Nr 168, poz. 1643)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 19 lutego 2004 roku w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (Dz. U. Nr 37 poz. 333).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 18 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał rozmnożeniowy (Dz. U. Nr 31, poz. 272)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 8 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania oraz jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 59, poz. 565)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. Nr 67, poz. 621)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie wykorzystywania leśnego materiału rozmnożeniowego poza regionem jego pochodzenia (Dz. U. Nr 84, poz. 791)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał podstawowy (Dz. U. Nr 100, poz. 1026)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu przeprowadzania testów leśnego materiału podstawowego (Dz. U. Nr 94, poz. 928)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez dostawców dokumentacji w zakresie obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym (Dz. U. Nr 94, poz. 929)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie podmiotów upoważnionych do przeprowadzania testów i oceny leśnego materiału podstawowego oraz badań leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. Nr 97, poz. 975)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i trybu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz warunków korzystania z wód regionu wodnego (Dz. U. Nr 126, poz. 1318)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1763)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie wzoru wniosku o przyznanie płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt oraz zawartości planu tego działania (Dz. U. Nr 181, poz. 1878)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów tablic (Dz. U. Nr 268, poz. 2665)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów (Dz. U. z 2005 r. Nr 7, poz. 55)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz. U. Nr 45, poz. 433)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. Nr 48, poz. 459)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. Nr 61, poz. 548)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie trybu i zakresu opracowania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 61, poz. 549)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. Nr 94, poz. 795)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 18 lipca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinien spełniać leśny materiał podstawowy (Dz. U. Nr 144, poz. 1212)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych (Dz. U. Nr 252, poz. 2128)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. Nr 256, poz. 2151)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. Nr 58, poz. 405, Nr 82, poz. 573)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 283, poz. 2841)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 25 października 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. Nr 201, poz. 1481)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 2 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykorzystywania leśnego materiału rozmnożeniowego poza regionem jego pochodzenia (Dz. U. Nr 206, poz. 1520)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie stwierdzenia kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami ([Dz. U. 2007 nr 247 poz. 1841](#))

Ministry Resolutions:

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I BUDOWNICTWA z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego. (M. P. Nr 2/95)

Government statements:

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 30 marca 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.

Binding international agreements:

KONWENCJA dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu, przyjęta w Genewie dnia 11 lipca 1947 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 72, poz.450)

KONWENCJA nr 119 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca zabezpieczenia maszyn, przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1963 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 14, poz. 53)

KONWENCJA o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz.U. z 1978 r. Nr 7, poz. 24)

KONWENCJA w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dziennik Ustaw z 1976 r. Nr 32, poz. 190)

KONWENCJA o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska -CITES) z 1973 r. (Dz.U. nr 27, poz.112 i 113 z 1991 r.)

- [CITES](#)

KONWENCJA o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17)

KONWENCJA o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1979 r.

PROTOKÓŁ przyjęty w Paryżu dnia 3 grudnia 1982 r. zmieniający Konwencję o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzoną w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z dnia 25 lipca 2003 r.)

KONWENCJA o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110)

POROZUMIENIE o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1112)

KONWENCJA o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532)

[Convention of Biological Diversity](#)

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 31 stycznia 1996 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzonej w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 264)

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 29 grudnia 1999 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzonej w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 347)

PROTOKÓŁ KARTAGEŃSKI sporządzony w Montrealu dnia 29 stycznia 2000 r. o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej, (Dz. U. z 2004 r. Nr 216, poz. 2201)

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH z dnia 31 stycznia 2000 r. o sprostowaniu błędów. (Dz. U. Nr 12, poz. 154)

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 8 maja 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o różnorodności biologicznej, sporządzonej w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. Nr 184, poz. 1533)

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE z dnia 8 lipca 2002 r. w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych, sporządzonej w Helsinkach dnia 17 marca 1992 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 703)

KONWENCJE MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY MOP (INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION) Ratyfikowane przez Polskę: 2,5-19, 22-25, 27, 29, 35-40, 42, 45, 48, 62, 68,-70, 73, 74, 77-81, 87, 90-92, 95, 96, 98, 99-103, 105, 108, 111-113, 115, 116, 119, 120, 122-124, 127, 129, 133-135, 137, 138, 140-142, 144, 145, 147-149, 151, 159-161, 170, 176, 178, 181, 182.

[- ILO Conventions](#)

USTAWA z dnia 26 czerwca 2008 r. o ratyfikacji Międzynarodowej Umowy w sprawie Drewna Tropikalnego z 2006 r., sporządzonej w Genewie dnia 27 stycznia 2006 r. (Dz.U.z 2008. Nr 145, poz. 913).

[ITTA]

EU Directives:

DYREKTYWA RADY 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DYREKTYWA RADY 81/854/EWG z dnia 19 października 1981 r. dostosowująca, w związku z przystąpieniem Grecji, dyrektywę 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DYREKTYWA KOMISJI 91/244/EWG z dnia 6 marca 1991 r. zmieniająca dyrektywę Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

DYREKTYWA RADY 94/24/WE z dnia 8 czerwca 1994 r. zmieniająca załącznik II do dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DYREKTYWA KOMISJI 97/49/WE z dnia 29 lipca 1997 r. zmieniająca dyrektywę Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

DYREKTYWA RADY 97/62/WE z dnia 27 października 1997 r. dostosowująca do postępu naukowo - technicznego dyrektywę 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

DYREKTYWA NR 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej

Decrees and decisions of the EU and EP

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 338/97z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1808/2001 z dnia 30 sierpnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady dotyczące wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi

DECYZJA NR 2455/2001/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 20 listopada 2001 r. ustanawiająca wykaz priorytetowych substancji w dziedzinie polityki wodnej oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 349/2003 z dnia 25 lutego 2003 r. zawieszające wprowadzanie do Wspólnoty okazów niektórych gatunków dzikiej fauny i flory

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1497/2003 z dnia 18 sierpnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 2152/2003 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 17 listopada 2003 r. dotyczące monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we Wspólnocie (Forest Focus)

Lists of protected and endangeorus species:

Lista roślin zagrożonych w Polsce. Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. (red.) 1992.

Polska czerwona księga roślin, Red. R. Kaźmierczakowa, K. Zarzycki, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2001

Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce, Red. Z. Głowaciński, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2001

Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. (2 części +CD-ROM. Red. Z. Głowaciński. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002

Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. Red. Z. Głowaciński, J. Nowacki, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2004

*** inoprative legislation deeds

Annex II. Polish translation of most import definitions used in the document.
Below quotation from the translation of definition used in the Polish document standard.

Blok drzewostanów rębnych (Block of stands destined for clearance) sąsiadujące ze sobą drzewostany w ramach pojedynczego ostępu, spełniające kryteria dopuszczenia do użytkowania rębego.

Ekosystemy reprezentatywne [Representative ecosystems] - reprezentatywne przykłady istniejących ekosystemów zachowywane w swym stanie naturalnym, stosownie do zakresu działań gospodarczych oraz unikalnego charakteru danych zasobów (w przypadku terenów leśnych, za ekosystem uznaje się typ siedliskowy lasu), w których zachowano wszystkie możliwe fazy rozwoju danego ekosystemu. W lasach gospodarczych w celu zachowania reprezentatywnych przykładów istniejących ekosystemów można wyznaczyć jednostki kontrolne (w gospodarce przerębowej) oraz ostępy (w gospodarce zrębowej) o jak najbardziej jednolitym typie siedliskowym lasu, w których głównym celem prowadzenia gospodarki leśnej jest zachowanie tego typu siedliskowego lasu i wszystkich możliwych faz rozwoju tego ekosystemu, włączając użytkowanie lasu, które jest niezbędne do kreowania najmłodszych faz rozwojowych tych ekosystemów (def. w oparciu o definicję representative ecosystems wykorzystywaną przez FSC np. w USA).

Gatunek obcy [Introduced species]: gatunek występujący poza swoim naturalnym zasięgiem w postaci osobników lub zdolnych do przeżycia: gamet, zarodników, nasion, jaj lub części osobników, dzięki którym mogą one rozmnażać (**ustawa o ochronie przyrody**).

Jednostka certyfikująca [Certification body]: akredytowana przez wydział akredytacji [Accreditation Business Unit] organizacji FSC jednostka (firma) przeprowadzająca ocenę zgodności ze standardami FSC (**FSC**).

Jednostki kontrolne (Forest management unit) obejmują drzewostan lub grupę drzewostanów zagospodarowanych rębnią stopniową gniazdową udoskonaloną (IVd) lub rębnią przerębową (ciągłą) i regulują w nich ład przestrzenny. Jednostki kontrolne są odgraniczone od sąsiednich jednostek ład przestrzenny granicami transportowymi, drogami leśnymi lub liniami oddziałowymi. Powierzchnia jednostki kontrolnej nie powinna być większa niż 35 ha (**Instrukcja urządzania lasu**).

Lasy naturalne [Natural Forests]: Lasy nie będące plantacjami (**FAO. 2001. Global Forest Resources Assessment FRA 2000 – Main report. Rome**).

Ostępy (Spatial sequence of stands)– ostępy regulują ład przestrzenny drzewostanów zagospodarowanych rębniami zupełnymi i złożonymi. Granicami ostępów są linie gospodarcze, wyznaczające w terenie szeregi ostępowe. Szeregi te powinny być z kolei podzielone na ostępy (około 70-100 ha); należy je tak ustalić, aby stwarzały możliwość, przy należyтым przestrzeganiu ład przestrzenny i wytycznych zawartych w *Zasadach hodowli lasu*, przeprowadzenia kolejno po sobie następujących cięć w całym ostępie, w czasie odpowiadającym w przybliżeniu połowie wieku rębności (**Instrukcja urządzania lasu**).

Nadzór i kontrola warunków pracy (Supervision and control of work)- Nadzór i kontrolę przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, sprawuje Państwowa Inspekcja Pracy, natomiast nadzór i kontrolę przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy sprawuje Państwowa Inspekcja Sanitarna (**kodeks pracy**).

Plantacja [Plantation] – specjalna uprawa w której wysadzono sadzonki szybko rosnącego gatunku drzew, aby w skróconym cyklu produkcyjnym (do 60 lat) uzyskać dużą ilość surowca drzewnego, najczęściej dla potrzeb przemysłu opartego na fizykochemicznym przerobieniu drewna. Celem produkcji w takich plantacjach może być również drewno tartaczne.

Plan urządzenia lasu [Management plan] (def. wg Ustawy o Lasach z dnia 28 września 1991 r.) - podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej (**ustawa o lasach**).

Pracownicy, [Employees]: Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (**kodeks pracy**).

Środki kontroli biologicznej [Agents of biological control] – żyjące organizmy wykorzystywane do eliminacji bądź regulowania populacji innych żywych organizmów (**def. w oparciu o definicję representative ecosystems wykorzystywaną przez FSC np. w USA**).

Typ siedliskowy lasu (typ siedliska leśnego) – jest podstawową jednostką w systemie klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmującą powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wynikających z żyzności i wilgotności gleb, podobieństwa cech klimatu oraz ukształtowania terenu i jego budowy geologicznej. Obszary należące do tego samego typu siedliskowego lasu wykazują podobne zdolności produkcyjne i przydatność dla hodowli lasu. Typy siedliskowe lasu określa się oddzielnie dla terenów nizinnych, wyżynnych i górskich. Listę typów siedliskowych lasu zawiera Instrukcja urządzania lasu (**Instrukcja urządzania lasu**).

Właściciel lasu, zarządzający [Forest owner, forest manager] - osoba fizyczna lub prawna będąca właścicielem albo użytkownikiem wieczystym lasu oraz osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej będąca posiadaczem samoistnym, użytkownikiem, zarządcą lub dzierżawcą lasu, podmiot prowadzący gospodarkę leśną (**def. wg. ustawy o lasach**).

Zasoby leśne [Forest resources]: Ogół składników lasu możliwych do określenia ilościowego, obejmujący elementy biocenozy, a szczególnie drzewostany, runo i zwierzynę oraz składniki biotopu, glebę i wodę.

Zrąb zupełny [Clear- cut]: w których wszystkie drzewa na określonej powierzchni są usuwane jednorazowo, a odnowienie wzrasta bez osłony lub tylko z osłoną boczną drzewostanu (**Zasady hodowli lasu**).

Annex III. Description criteria to determined the presents of High Conservation Value Forests in Poland.

Introduction

The following document is an adaptation of the FSC manual “Identifying and managing High Conservation Values Forests: a guide for forest managers (Proforest)” to Polish conditions. It is based on main approach that designating HCVF shall be followed using the knowledge, information and data that is already known and available in Poland. It also should be coherent to the existing procedures applicable in Poland:

- Requirements for identifying protective forests
- Designating nature conservation forms and forest conservation plans

This document was approved by the members of FSC Poland during General Assembly. Its aim is to help in interpretation and implementation Principle 9 of the document “Principles, Criteria and Indicators of Responsible Forest Management for Poland” by the FSC certificate holders and auditors of FSC certification bodies.

PART 1- Identification and delineation

Overlapping HCVF categories:

Each of the following HCVF categories help to delineate areas, that may (and usually do) overlap one another. Within one forest area, there might be no coherent and separate HCVF area, but site of different HCVF categories areas, partly overlapping one another. Some types of protected area may be treated under other HCVs. While identifying and delineation, none of them shall be treated as priority. Fitting requirements of each category shall be regarded in planning forest management. (see PART II) One forest compartment may have double, triple, fourfold or even fivefold designation as HCVF in various categories.

The following criteria of identifying HCVFs categories are proposed for Poland:

HCVF 1 Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values

HCVF 1.1.- Protected areas

Including:

1.1.a) forests within nature reserves and national parks (forests designated only for nature conservation not compromising productive needs) excluding forests within landscape protected area.

1.1.b) forests within landscape parks and “landscape preservation zones” of the national parks and nature reserves (these are forests appointed to maintain environmental, historical and cultural values and landscape value in terms of sustainable forest management)

Expected means of forests plans for 1.1.a and 1.1.b differ- according to various goals of their protection forms.

Forests within the areas of landscape protection shall be excluded from this category- this form of nature conservation, according to its background, does not influence forest management.

All Nature 2000 areas should not be included automatically in this category. Nature 2000 area is a specific form of nature conservation in which not entire area being within its scope is protected, but only specific nature habitats, habitats of specific species and species themselves.

HCV shall be identified on the basis of existence of a particular species and nature habitats, (in categories 1.2, 2.3) not only delineated area of Nature 2000 as HCFV.

Notice: Classification of conservation forms according to IUCN cannot be directly connected to this criteria.

These categories refer to conservation forms as an integrity whereas forests are often only part of national or landscape parks.

Ex. Although Wigierski or Ojcowski National Park as an integrity are included in the Vth category , the forests located within their scope, if treated separately, would be classified as second or first category (strict nature reserves). In many other national parks, which are as a complex treated as second category, there are forests corresponding to the definition of IVth category (forests under reconstruction or other conservation operations).

Useful criteria of 1.1. HCVF category proposed for Poland:

Part of forest appointed for the conservation of environmental values with no compromise to the productive needs, either only (1.1a) or compromising conservation and productive needs. (1.1.b)

HCVF 1.2. –Refugia of threatened and endangered species.

Useful indicator which helps to maintain national or regional resources, is to identify outstanding areas of existing at least one of the species included on the Red List (list of threatened and endangered species), as an annex to II or IV Habitat Directive or an annex to I Birds Directive.

Significant value of maintaining resources shall refer equally to applicable criteria of designating Nature 2000 site.

The best approach of designating HCVF is to appoint places of species concentrations, and the areas which are crucial for the maintenance of the particular specie on national and local level.

Single and random cases of noticing migrating individuals nor populations not important for a species survival shall not be taken into account.

“Maintaining of specie resources” shall be treated not only as maintaining number of individuals, but also as maintaining their fluctuations and geographical location.

“Red List” is an European, national or regional list of threatened or endangered species (Description including categories of threatened and endangered species).

As a base there should be national list taken into account (which includes all groups of plants, fungi and animals), but species listed in regional lists (mostly for plants) should be also included. Red List shall not be replaced by the “Red Book” as this is a popular-science edition which contains only selected endangered species from the Red List.

It is advised to merge the HCVF criteria with Europeans Directives requirements as it enables to synchronize HCVF with Nature 2000 site and implement of Art. 12 of Natural Habitat Directive.

Annex to the Directives shall be regarded as “red list” of the species recognized as threatened and protected in whole Europe.

It is not appropriate to include on that list all refugia of all protected species in Poland as it would include all refugia of too many species such as (glossy buckthorn- *Rhamnus frangula*, humble-bees *Bombus* , plains wanderers- *Pedionomus torquatus*, *Parus*, itp). It would extend the list too much and it would cause its devaluation.

At further stage of developing the standard and FSC certification process itself, it is advised to develop a concrete list of species appointed by experts, which should be taken into account for Polish conditions. It should be a compilation of red lists, NATURE 2000 requirements, protected species lists and other kinds of similar scientific elaborations, but adjusted to Polish nature conditions.

Coexisting species shall be taken into consideration while estimating degree of specific values (refugia of entire concentration of endangered species should be regarded as a priority rather a sum of the refugia of each particular species). It is crucial to adopt a synergy effect–ex. Coexisting entire groups of endangered species which are ecologically linked.

Delineation of HCVF 1.2. should refer to the biology of entire species, its nature habitat and different layers of its living.

In case of different species there will be different layers. Notice: In case of the species that are dependent on the entire forest landscape rather than on the individual ecosystem (ex. Wolf, European Bison, some birds species) category HCVF 2 shall be applied to the entire forest complexity, although some areas of significant importance (ex. wolf breeding areas, main feeding points for European Bison, buffer zones for nests of predator birds) may be designated as HCVF 1.2.

Notice: It is advised not to designate automatically all IBA (Important Bird Areas) and majority of IPA as HCVF. In most cases, these are too large areas, and only some of their parts are significantly valuable in terms of nature conservation. It does not apply to small areas, which should be automatically regarded as HCVFs for this category.

Refugia and species stations which are protected in terms of Nature 2000 requirements, are automatically treated as category 1.2. of HCVFs. (defining Nature 2000 area for the protection of this specie is treated as automatic perspective that its local refugees and specie stations are important for maintaining national resources).

Practical criteria of category 1.2 of HCVF for Poland is proposed as follows:

Part of the forest which is important for maintaining national or regional populations of species included in national or regional Red List or species of European importance included on the list of Polish HCVF.

HCVF 1.3.- Refugia of endemic species

It is presumed that this category has no significant importance in Polish forests. There are not many endemic species in Poland, and those that exist are connected to non forestry ecosystems rather. In Poland mainly National Parks (with no productive forest management) are regarded as centers of endemism or subendenisms. This category may be applied in individual cases to endemic refugia on the level of subspecies (ex. Black raspberry *Rubus seebergensis*, *Rubus lasquiensis* Sprib)- These cases shall be examined individually as they will be very rare on national scale.

HCVF 1.4 Temporal concentrations of threatened and endangered species.

In Polish nature conditions, forests are not areas of temporal concentration of any threatened nor endangered species (in contrary to ex. areas of marshy-wet areas). This category is not applicable in Poland.

HCVF 2.- Globally, regionally or nationally significant large landscape-level forests

In Poland this category embraces large forest complexes (thousands ha) that are significant for biodiversity in terms of the landscape- (various kinds of primeval forests).

Although they represent different degree of their primeval nature (Białowieska , Karpacka, Romnicka, Notecka Puszcza) they all correspond to the definition of “semi-natural forest” and they are significant refugia of forest species in the landscape.

However, forest areas in Poland does not play as significant role as they would do in different kind of landscapes.

A good example depicting how important is the landscape value, is playing role as refugia of the species that are directly linked to the forest landscape. These are birds, large mammals depending on the forest landscape.(ex. wolf , lynx)

There was an assessment conducted in Poland, to check the gradation of environmental values of individual forest areas (with regards to the IBA Important Bird Areas and Nature 2000 area). On the results of its findings, the criteria of appointing HCVF 2 is advised as follows:

Forest complex of at least 10 000 ha designated as International Bird Refugia in terms of the birds species of forest landscape, International Plant Refugia in terms of forest flora or as potential Community Valuable Area in terms of the animal species typical for forest landscape (ex. bear, wolf, lynx, European Bison)

It is worth noticing that classifying particular forest area as IBA (Important Bird Area) does not need to be followed by changing previous management, as long as it does not cause threat for the classifying species, which should be assessed by specialists.

In practice the main consequence for these forest areas could be ban of felling in breeding season (from April to the end of June).

HCVF 3- Forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems

In Polish environmental conditions, the list of rare endangered or threatened forest ecosystems may be the same as the list of habitats taken from the annex to the I Habitat Directive of European Union.

This solution reflects well the status of particular types of forest ecosystems. It also helps to harmonize Nature 2000 areas with HCVFs and enables to use the existing knowledge and information or those which are to be collected in the future.

In the pre selection of HCVF there might be helpful a case study by *Paweł Pawlaczyk, Jacek Herbich, Jan Holeksa, Jerzy Szwaagrzyk, Krzysztof Świerkosz 2003 (mscr) "Recognize of environmental habitats on the basis of estimate forest valuation data"*.

American criteria of endangered and threatened ecosystems cannot be directly adjusted to polish conditions (due to lack of suitable quantity data) .

It is advised to divide HCVF 3 category into 2 subcategories. (see→ Forest management suggestions)

HCVF 3.1.- Extremely rare and endangered ecosystems, marginal in terms of forest management (i.e. thermophile beech forests *Cephalanthero-Fagenion*, oak forests of the *Potentillo albae-Quercetum* type, sycamore-maple-ash wet forest *Adoxo-Aceretum*, pine bogs, boreal bog-birch forests – *Thelypterido-Betuletum pubescentis*, spruce forests on bogs- *Sphagno girgensohnii – Piceetum*)

HCVF 3.2.- Ecosystems which are rare and endangered on European scale (included in the Annex I of NATURA 2000 Habitat Directive) but more abundant in Poland over relatively large area, being large scale areas of forest management- oak-hornbeam and lime-hornbeam forests, beech forests, fir forests, riverine forests, upper-mountain spruce forests, lower-mountain spruce-fir forest)

HCVF 3 shall include all forests types mentioned above, which are in excellent conservation status, and that represent at least A or B Category according to Nature 2000 Criteria.

Notice: Not only ecosystems within Nature 2000 area (that are automatically protected) shall be included to HCVF 3 Criteria, but also ecosystems of the forests types outside these areas (their designation will be a confirmation of well appointment of Nature 2000 areas).

Representativeness scale according to NATURA 2000 criteria; for forest environment habitats:

- A. Excellent- ecosystems having typical phytocenoses (definition below) and having similar to natural structure , long history without human interference, characterized by the presence of indicator species, such as saproxylic beetles
- B. Good- ecosystems characterized by the presence of typical phytocenoses, in which it is difficult to find clear degeneration symptoms. Typical characteristics shall include significant natural variability and ecosystem dynamics
- C. Significant- phytocenosis recognizable by the general type but indicating degeneration symptoms (i.e. broadleaved communities invaded by alien plant species)
- D. Insignificant – Strongly degenerated phytocenoses; artificial stands replacing natural communities.

HCVF 4 Forest areas that provide basic services of nature in critical situations

HCVF 4.1.- Watershed protection forests

These are forests, that protect groundwater and surface water resources on dump and marshy habitats, and forests within the areas temporary flooded along rivers, streams and other water reservoirs. This category shall include forests with well-preserved connectivity, serving as potential ecological corridors (all operations that might threaten continuity of these corridors shall be assessed in advance) and forests that are crucial for some species survival. (ex. some fish species, which require assessed river corridors because of the temperature).

It is advised to apply already existing criteria of appointing HCVF – based on “Environment Ministry Act on 25th September 1992 on detailed requirements and procedures of identifying forest areas as conservation forests and principles on forest management” *Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych I Leśnych z dnia 25 sierpnia 1992 w sprawie szczegółowych zasad I trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej-* and identifying as HCVF 4.1. the following :

- a) River sources and stream origins
- b) Along rivers, streams, channels, lakes and other water reservoirs classified as navigable or floatable , and not classified as navigable or floatable but extracted on the basis of their location and character, taking into account, that they include:

- in mountains- forests located between water banks and the closest natural lines in the area
 - in the lowlands- forests located on floodplains area during average water height, around water reservoirs forests located between the reservoir bank and the closest natural line in the area around the reservoir
- c) on the buffer zones of the groundwater reservoirs and within the borders of the water sources and water intakes buffer zones, appointed in accordance to the water law regulations
- d) on dump and marshy habitats

NOTICE: It does not mean automatic classifying web of existing watershed protection forests as HCVFs, because not all of the forests meeting those criteria are actually designated as watershed protection forests (ex. because of local communities protests).

HCVF shall be appointed on the basis of substantive criteria- shall be the same as “ideal web” of watershed protection forests according to the Ministry Act mentioned above.

HCVF 4.2.- Erosion Control Forests

It is advised to apply already existing requirements – such as criteria of “*The Act of the Minister of Environment, Natural Resources and Forestry on 25th September 1992 on detailed principles and procedure of designating protective forests and detailed criteria of conducting forest operations*”.- and recognized them as 4.2.HCVFs:

- a. on cliffs and seaside dunes and on the nearest coastal area,
- b. on inland dunes, within the area of sand dunes that seem to have migration tendency, and on their closest contact zone
- c. On steep and bluff mountain side, including (depending on the layer), average gradient:
 - more than 20° on the southern, southern-west and western mountain side, on shallow soil up to 25 cm depth, and 25° on deeper soil.
 - more than 30° on the northern, northern-western northern-eastern and eastern mountain side on shallow soils up to 25 cm depth and 35° on deeper soil
- d. on the area indicating tendency to subside, on stepped area with perpendicular cracks – by the mountain side with domination of more than 20° gradient area
- e. on bluff sides of ravines, gullies and hills with domination of more than 20° gradient on loose soils and more than 35° gradient on dense soils; however, the border of protective forest shall be located within 30-50 meters from the hill side,
- f. in the upper tree line zone

NOTICE: It does not mean automatic classifying web of existing erosion control forests as HCVFs, because not all of the forests meeting those criteria are actually designated as erosion control forests (ex. because of local communities protests).

HCVF shall be appointed on the basis of substantive criteria- shall be the same as “ideal web” of watershed protection forests according to the Ministry Act mentioned above.

HCVF 4.3. Fire suppression forests -providing barriers to destructive fire

As large scale forest fires are not typical for Polish conditions and do not occur in Poland there is no need to develop such protective category. This criteria is not applicable in Poland.

HCVF 5- Forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health)

Fundamental needs of local communities are regarded as those which enable existing of the local peoples, so it refers only to indigenous people living within the forest area or living only on forest resources (collecting mushrooms, berries, hunting)

Unusual cases might be considered individually, ex. inhabitants of district located near Puszcza Białowieska- Białowieski Premeaval Forest, where majority of them live on forest resources and tourism, but such interpretation would be a precedence.

It is assumed that this criteria is not applicable in Poland (local communities needs, which are met of forests are not regarded as fundamental needs)

HCVF 6- Forest areas critical to local communities’ traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities).

The only criteria that is possible to adopt here is the opinion of local communities- expressed in local media, interviews, articles, speeches, petitions or recognized by social communication means. This category shall be developed in cooperation with local authorities on local level; It is advise to develop during the certification process a questionnaire which would be send to the county authorities and institutions. The same questionnaires shall be available for the local communities for consultations.

If there are forest areas appointed by local authorities as valuable for cultural identity of local communities, such areas shall be designated as HCVF 6.

Definition summary for individual categories of high conservation value forest

HCVF Category	Component	Suggested Definition
Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of	1.1. Protected areas 1.1.1 Protected areas in nature reserves and national parks	<i>Part of forest appointed for the conservation of environmental values with no compromise to the productive needs (1.1a) either compromising conservation and</i>

biodiversity values	1.1.2. Protected areas in landscape forests	<i>productiveness. (1.1.b)</i>
	1.2. Refugia of threatened and endangered species.	<i>Part of the forest which is important for maintaining national or regional populations of species included in national or regional Red List or species of European importance included on the list of Polish HCVF.</i>
	1.3 Refugia of endemic species	No definition because it is assumed that there are no endemic species in Poland
	1.4 Forest areas of seasonal concentration of valuable species	No definition because there are no concentrations of valuable species in Poland.
2. Globally, regionally or nationally significant large landscape-level forests where at least one of local species exists in its natural density and quantity	2.1. Globally, regionally or nationally significant large landscape-level forest complexes.	<i>Forest complex of at least 10 000 ha designated as International Bird Refugia in terms of the birds species of forest landscape, International Plant Refugia in terms of forest flora or as potential Community Valuable Area in terms of the animal species typical for forest landscape (ex. bear, wolf, lynx, European Bison)</i>
3. Forest areas that are in or contain rare, threatened or endangered ecosystems	3.1. Exceptionally rare and endangered ecosystems, marginal in terms of forest management	Exceptionally rare and endangered ecosystems, marginal in terms of forest management (thermophile beech forests <i>Cephalanthero-Fagenion</i> , oak forests of the <i>Potentillo albae-Quercetum</i> type, sycamore-maple-ash wet forest <i>Adoxo-Aceretum</i> , pine bogs, boreal bog-birch forests – <i>Thelypterido-Betuletum pubescentis</i> , spruce forests on bogs- <i>Sphagno girgensohnii</i> – <i>Piceetum</i>)

	3.2. Ecosystems which are rare and endangered on European scale	Ecosystems which are rare and endangered on European scale (included in the Annex I of NATURA 2000 Habitat Directive) but more abundant in Poland over relatively large area, being large scale areas of forest management- oak-hornbeam and lime-hornbeam forests, beech forests, fir forests, riverine forests, upper-mountain spruce forests, lower-mountain spruce-fir forest)
4. Forest areas that provide basic services of nature in critical situations (ex. watershed forests, erosion control)	4.1. Watershed protection forests	Forests: <ul style="list-style-type: none"> e) in the neighbourhood of springs f) Along rivers, streams, channels, lakes and other water reservoirs classified as navigable or floatable , and not classified as navigable or floatable but extracted on the basis of their location and character, taking into account, that they include: <ul style="list-style-type: none"> - in mountains- forests located between water banks and the closest natural lines in the area - in the lowlands- forests located on floodplains area during average water height, around water reservoirs forests located between the reservoir bank and the closest natural line in the area around the reservoir g) on the buffer zones of the groundwater reservoirs and within the borders of the water sources and water intakes buffer zones,

		<p>appointed in accordance to the water law regulations</p> <p>h) on dump and marshy habitats</p>
	<p>4.2. Erosion Control Forests</p>	<p>Forests:</p> <p>a. on cliffs and seaside dunes and on the nearest coastal area,</p> <p>b. on inland dunes, within the area of sand dunes that seem to have migration tendency, and on their closest contact zone</p> <p>c. On steep and bluff mountain side, including (depending on the layer), average gradient:</p> <ul style="list-style-type: none"> - more than 20° on the southern, southern-west and western mountain side, on shallow soil up to 25 cm depth, and 25° on deeper soil. - more than 30° on the northern, northern-western and northern-eastern and eastern mountain side on shallow soils up to 25 cm depth and 35° on deeper soil <p>d. on the area indicating subsiding tendency, on stepped area with perpendicular cracks – by the mountain side with domination of more than 20° gradient area</p> <p>e. on bluff sides of ravines, gullies and hills with domination of more than 20° gradient on loose soils and more than 35° gradient on dense soils; however, the border of protective</p>

		<p>forest shall be located within 30-50 meters from the hill side,</p> <p>f. in the upper tree line zone</p>
	4.3. Fire suppression forests	This category is not applicable in Poland
5. Forest areas fundamental to meeting basic needs of local communities (e.g. subsistence, health)	5.1. Forests meeting basic needs of local communities	This category is not applicable in Poland (needs of local communities that are met by Polish forests are not regarded as fundamental or basic)
6. Forest areas critical to local communities' traditional cultural identity (areas of cultural, ecological, economic or religious significance identified in cooperation with such local communities).	6.1. Forests crucial for maintaining local communities' traditional cultural identity	Category settled individually on local level during separate certification procedures.

PART II - HCVF Forest management

Forest management principles in cases of overlapping HCVF categories.

Forest management principles for the area that has multiplied category of HCVFs shall refer to both categories of HCVFs. If it is not possible (in case of ex. conflicting principles) the conflict should be settled according to the following regulations:

- rarer HCV needs in the entire forest complex are priority to the needs of more common HCV (ex. reserve conservation needs are prior to conservation of watershed protection values)
- needs of smaller area HCVF within the larger area of different HCV are priority (ex. conservation needs of small refugia of endangered species are prior to the needs of large forest area conservation, in which the refugia exists)
- needs of particular categories of HCVF shall be respected in the following order: (only significant categories for Poland are mentioned)

1.2. - 1.1.a – 3 – 5 – 6 - 1.b. – 2 - 4.2. -4.1

HCVF 1.1.a

This category is connected to the existing legal form of nature conservation (Act on Nature Conservation on 16th April 2004 Art. 6)

All forest operations in of this category must be result of nature conservation needs.(only those operations are acceptable which with no doubts improve nature conditions).

Because forests of this category are designated to nature preservation only, there are no compromises towards economy needs.

There is a “nature priority principle”- it is allowed to interfere in natural process only in case when its natural direction would prevent nature conservation.

(see→ Act of Environment Ministry on 12th May 2005 on Development of national parks, landscape parks and nature reserves conservation plan draft, applying changes to that and resources and nature components preservation §23)

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody;§23)

Only operations resulting from Forest Conservation Plan or conservative operations are acceptable (other operations require county governor agreement).

It needs to be assessed whether these preserving operations and Conservation Plans correspond in fact to the goal of nature conservation. (including nature conservation means mentioned in the Environment Ministry Act above- whether they follow the “nature priority principle”, (as conservation plans, conservation goals and decisions are sometimes unfounded and may reflect the idea of forest manager, which is unacceptable)

In practice, in forests of this HCV category (on condition that there is no other conservation goal) the following forest operations are acceptable: remodelling of artificially planted stands without potential for spontaneous renaturalization, sanitary cuts and cultivation in plantations and artificially planted young stands. However, these do not include: logging and felling in old-growth stands, removal of dead and dying trees .

NOTICE:in some cases there might be specific conservation target, involving particular requirements for active conservation actions (sometimes even clearcuts might be acceptable in order to remove artificially planted trees on moors)

HCVF 1.1.b

This category is connected to the existing legal form of nature conservation (Act on Nature Conservation on 16th April 2004 Art. 6)

Forest management in HCVF of this criteria should compromise both economy and nature conservation needs, reflecting modifications in detailed methods of forest management, which is at least differ a little from the conventional forest operations.

In cases where there is existing nature conservation plan, its requirements and principles should be included in Forest Management Plan.

Expected modifications may have the following forms: ex. clear cuts limits, higher age of felling stands, felling areas limits, higher % of stands left for later felling, excluding from felling stands of significant landscape value, striving towards maintaining and recreating dead wood resources, accelerated and more intense natural forest reconstruction (but with no felling raise within the reconstruction area!).

HCVF 1.2

Forests of this category should be designated as conservation forests- in terms of valuable parts of local environment, or conservation forests in terms of existing refugia of animals/fungi/plants. It is useful to include them at the same time in special management.

Because of requirements for conservation of specific species differ, it is unacceptable to develop one forest management plan for all types of forest classified to this category. The most important principle is criteria of preserving population and specie habitats in “favourable conservation status”, according to the definition of UE Habitat Directive and polish law of nature conservation.

Detailed criteria FSC shall be developed for each species by the specialists of particular species. For the species listed in the annex to the II Habitat Directive or I Ornithological Directive there are examples from the conterminous countries (ex. Manual published in Slovakia)

In Poland “favourable conservation status” for nature habitats and species is described with various precise in *Manual on species and nature habitats conservation Nature 2000. Podręcznik ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych Natura 2000.*

For animals, plants, fungi species that require buffer zones, designating and consequent conservation of this zone should be one of obligatory elements of managing HCVFs. If the requirements of species conservation are precised in conservation plan for in Nature 2000 area or other form of species conservation, they should be obligatory included and implemented as an indicator of proper management in HCVFs.

Favourable species conservation status- status in which information and data on the dynamics of species quantity indicate that the concrete species is constant part of the nature habitat, natural scope of the specie does not decrease, nor will in long term perspective, there is existing habitat big enough to guarantee species survival.

HCVF 1.3.

Each case study shall be treated separately.

HCVF 1.4.

It is not applicable in Polish forests.

HCVF 2

Forests of this category shall not have its official designation.

The main goal is maintaining big complex of forest area. However for maintaining “significant nature values”:

- a) risk assessment of forest management on landscape structure might be needed (conservation of stands composition, including crucial elements for biodiversity-ex. old stands);

- b) extraordinary conservation of some “spatial convergence” in significant landscape might be needed (ex. old tree stands by the lakes, which are crucial for some birds species existence)
- c) some small forest area may need active conservation, especially, whenre they are crucial for landscape elements (es. meadows within forest areas, other open areas within large complex of forest areas)
- d) partial or internal forest area conservation from excessive human interference

NOTICE: The requirements determining effective nature values conservation sometimes exceeds scope of usual forest management. It is necessary to conserve compact forest complexes from fragmentation and deforestation for any other purposes (ex. by building roads or limiting vehicle traffic)

HCVF 3.1.

Designated areas shall be set aside any forest operations. They shall be regarded as purposed for nature conservation, even if they are not preserved by any other acts and requirements.

In practice, these areas should be left intact unless some extraordinary nature needs occur in that area.

It is required to designate them as high conservation value parts of local environment and indicate unusual management.

HCVF 3.2.

General goal of this criteria is to preserve nature habitat (ecosystem) in “favourable conservation status”. Precise criteria of this state does not exist in Poland, but it is estimated that they will be developed and formulated in the nearest future. Recommends and requirements for this may be found in the manual “*Conservation of habitats and species Nature 2000*”

In practice, forest management should assure the following:

- a) conformity of a tree stand with natural forest composition
- b) not decreasing % of old stands and maintaining their spatial continuity
- c) not decreasing average age and volume of stands
- d) preservation or urgent and intense recreation of elements significant for ecosystem biodiversity (thick stands, dead stands or windfalls)

Favourable nature habitat conservation status - state in which natural scope of habitat and area of this habitat within its scope increase or at least do not change, and where structure and functions crucial for preserving nature habitat in long time perspective exist and may exist in future, and where species typical for this habitat are in favourable conservation status.

HCVF 4.1.

Forests of this category shall be designated as watersheds.

According to Silviculture Principles Zasady Hodowli Lasu, “only those forest development methods are applied which guarantee existence of stable forest architecture (partial thinning, nest thinning, gradual thinning)

Clear cuts are acceptable only in cases of disasters.” *In zones directly beside (water sources and water intakes) wetland (meadow) forests, on peats and marshy habitats, along water courses and water reservoirs, and watershed areas, it is forbidden to use pesticides- unless the forest existence is threatened”*

For this category some “forest practices common in productive forests should be modified and should require

Ex. longer period of forest recreation and longer time for removing felling remnants in partial shelterwood compartment system felling, leaving tree groups after removal final felling, regeneration of species composition and stand structure, applying selection types which multiply stand vitality and improve adaptation abilities of stands as much as esthetic values of the landscape.”

HCVF 4.2.

Forest area of this category shall be designated as erosion control forests.

According to Silviculture Principles Zasady Hodowli Lasu, “ In erosion control forests , main principles are maintaining continuity of forest composition and restraining improvement cuts or sanitary cuts and reproductive felling by applying compound felling systems and striving to form shrub layer (excluding poor habitats), if they do not tend to exist naturally in this kind of forest.

There are exceptions form the principles above:

- in case of stands heavily damaged by biotic, abiotic and antropogenic factors, it is acceptable to apply clear-felling system with return of felling in 5-7 years time perspective,
- in case of damaged stands it is advised to create quick regeneration by introducing pioneer crop and fast growing species”

HCVF 6

Forest management shall respect will and opinion of local communities. It shall not contradict possibilities of preserving other identified higher conservation values in the forest.

Annex III. Guideline note of FSC Poland Board of Directors for interpretation of indicator 6.3.11

NOTE of FSC Poland Board of Directors effective on the basis of Act 3/2014 on 22.04.2014

“The content of the indicator 6.3.11 shall be interpreted as:

- a) Indicator 6.3.11 is applicable to clear cuts and other types of felling systems applied in Poland, like selective or group harvesting type,
- b) 5% of the area applicable for cutting within their first decade shall be understood, that it does not need to refer only to 5% of each felling compartment, but it can be treated as 5% of the sum of all felling compartments planned for felling within the next decade,
- c) Indicator 6.3.11 shall not be applied on the area smaller than 1 ha, as it is impossible to achieve 5 acres of bio-group within such a minimal area.

The interpretation above shall be treated as an official statement of the current FSC Poland Board of Directors, which was stated on the basis of the following Act and shall be enclosed to all documents referring to indicator 6.3.11 of the national FSC FM standard for Poland for better understanding of its content.”